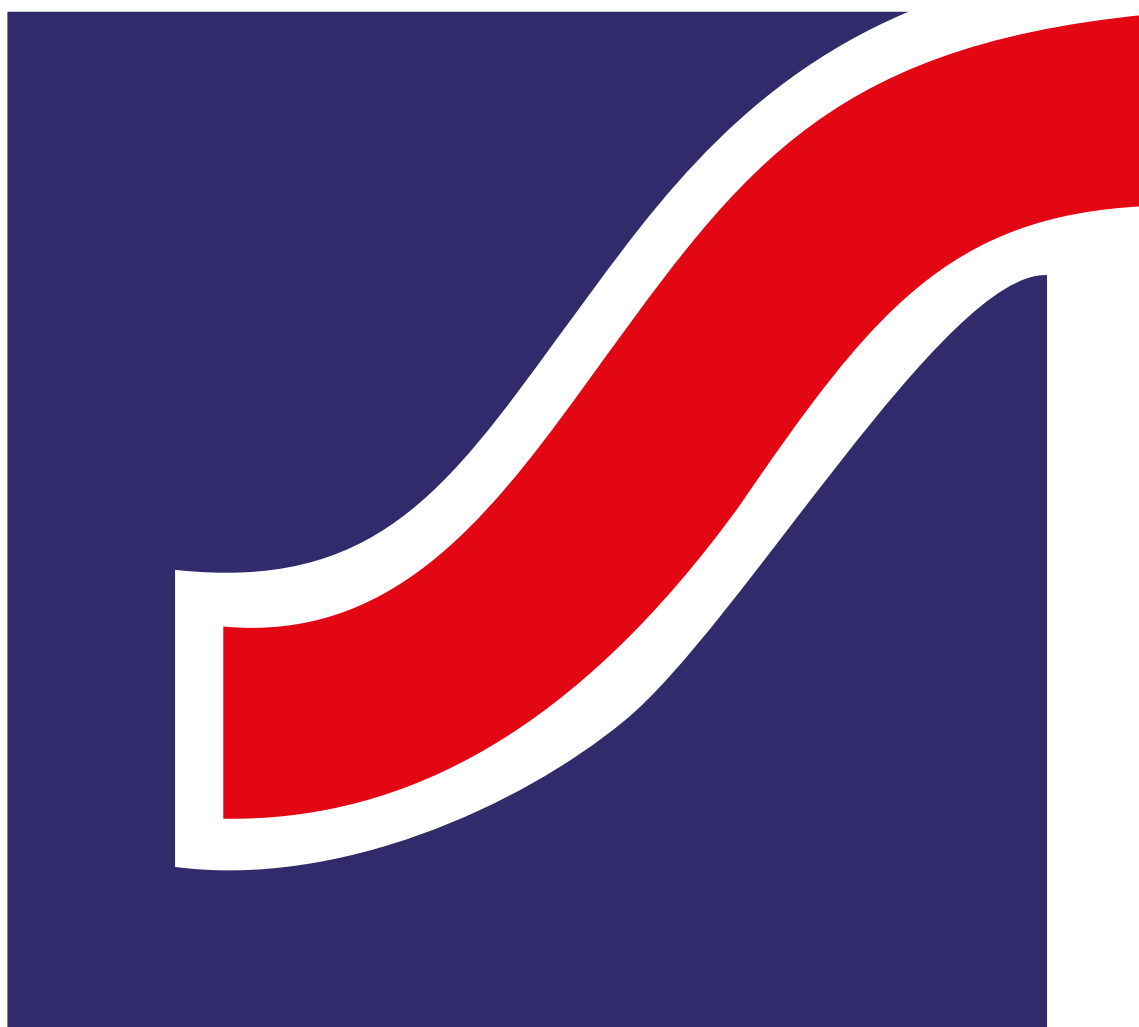

OBCHOD PRIEMYSEL HOSPODÁRSTVO

Mesačník Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory

11/2022 ■ ročník XXX ■ 7. november 2022 ■ ISSN 2644-4518 ■ nepredajné

Téma Konferencia Cirkulárna ekonomika / 3 – 8

Aktivity SOPK Konferencie, dialnice, misia na Mont Blanc / 17 – 29

Pozvánky Semináre, webináre, panelová diskusia / 40 – 43

Prihláška do súťaže Veľká cena SOPK za uplatňovanie etických princípov v podnikaní

PRÍLOHA PREŠOVSKÁ RK SOPK

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

ako darček pod stromček

Darčkové
ročné
predplatné
292 €

Darčkový set objednávajte:

✉ predplatne@mafraslovakia.sk

📍 eshop.hnonline.sk

☎ +421 917 238 238

Ročné predplatné zahŕňa doručenie 251 vydaní denníka Hospodárske noviny.

Darčkové predplatné je možné objednať od 15. 10. 2022 do 22. 12. 2022. Predplatné zakúpené po dátume 14. 12. 2022 nebude zasielané spolu s darčkovou krabičkou, ale len vo forme vianočného vouchera, ktorý bude zaslaný iba e-mailom. Ak chcete obdarovať svojich blízkych, je potrebné pri nákupe predplatného rozlíšiť údaje platcu, t. j. osoby, ktorá produkt uhradí (tzv. fakturačná adresa), a údaje obdarovanej osoby, ktorej bude časopis doručený na adresu (tzv. doručovacia adresa). Darčkový set bude zaslaný na fakturačnú adresu platcu a predplatné časopisu bude zasielané na doručovaciu adresu obdarovaného. Predplatné z tejto ponuky sa začína od vydania 01/2023.

ÚVODNÍK

Michal Sebň, predseda Sekcie obehového hospodárstva SOPK • www.sopk.sk/ba
riaditeľ Natur-pack, a.s. • www.naturpack.sk

Obehové hospodárstvo (cirkulárna ekonomika) je ekonomický systém, v ktorom sú produkty navrhnuté tak, aby v ekonomike vydržali čo najdlhšie, vďaka dizajnu, ktorý umožňuje opravu výrobkov, ich opätovné používanie a ľahkú separáciu materiálov na recykláciu. Produkty zákazníci nemusia vlastniť, ale vedia si ich požičať alebo zdieľať. Odpady v tomto systéme sa tým minimalizujú. Obehové hospodárstvo je v protiklade k lineárnemu modelu, pri ktorom vzniká nevyužitý odpad. Medzi dôvody, ktoré vedú spoločnosti k tomu, aby sa zaoberali témou obehového hospodárstva, patria zvyšujúce sa ceny primárnych nerastných surovín, ich dostupnosť, ako aj zvyšujúci sa tlak legislatívy. Aplikovanie princípov obehového hospodárstva v podnikoch môže mať výrazný vplyv na globálne otepľovanie, keďže ťažba a spracovanie materiálov tvorí zhruba polovicu celkových globálnych emisií skleníkových plynov. Preto zákazníci a obchodní partneri vo vyššej miere odmeňujú podniky s biznisovým modelom podporujúcim obehovosť a tým aj udržateľnosť.

V rámci snahy o prechod na udržateľný model hospodárstva a nadväzujúc na aktivity v oblasti zdrojovej efektívnosti prijala Európska komisia v roku 2015 Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo. Obsahuje konkrétne opatrenia pokrývajúce všetky články hodnotového reťazca od výroby cez spotrebu, opravu a repasáciu, nakladanie s odpadom až po návrat surovín naspäť do hospodárstva a ich využitie vo výrobnom cykle už v podobe druhotných surovín.

Spoločensky zodpovedné podnikanie je dobrovoľné integrovanie sociálnych a ekologických záujmov do každodenných firemných činností a interakcií s firemnými subjektmi. Medzi základné princípy patria najmä dobrovoľnosť, iniciatíva aktivít nad rámec vyžadovaný príslušnou legislatívou, celkové zlepšovanie kvality života, trvalo udržateľný rozvoj, pravidelná komunikácia so zainteresovanými subjektmi a tiež integrácia sociálnych a ekonomických hodnôt a parametrov do bežnej firemnej praxe.

Prvotným zmyslom existencie firmy a podnikania je, samozrejme, prinášanie zisku, no ani aplikácia zásad a princípov spoločensky zodpovedného podnikania nemusí znamenať zmenšenie tohto prvotného cieľa. Naopak, úžitok podnikania sa môže znásobiť, a to nielen pre samotný podnikateľský subjekt, ale aj pre okolie.

Pre firmu však existuje niekoľko výhod na trhu, ak sa správa spoločensky zodpovedne. Ide napríklad o zvýšenie príťažlivosti pre investorov, pretože vďaka zodpovednému podnikaniu je rozvoj dlhodobý, trvalý a udržateľný, lepšie budovanie značky a najmä reputácie firmy nielen na trhu, ale aj v spoločnosti a komunite, zvyšovanie dlhodobého potenciálu firmy napríklad z dôvodu všeobecnej priazne, ale aj zvýšenia motivácie zamestnancov pracovať pre firmu, znižovanie nákladov tlakom na efektívne využívanie zdrojov alebo zvyšovanie ziskov od spotrebiteľov z dôvodu lepšej reputácie, pretože spotrebiteľia radšej nakupujú tovar a služby od spoločensky zodpovedných firiem. ■

CIRKULÁRNA EKONOMIKA

environmentálne a spoločensky zodpovedné podnikanie

Tretí raz po sebe a prvýkrát „naživo“ zorganizovala SOPK 26. októbra 2022 konferenciu Cirkulárna ekonomika, tentoraz s podtitulom: Environmentálne a spoločensky zodpovedné podnikanie.

Prvé dva ročníky konferencie sa kvôli pandemickým opatreniam uskutočnili online, bolo preto príjemné vidieť, ako sa v jednej miestnosti zišlo sedem spíkrov a dohromady zhruba päť desiatok ľudí, ktorých táto problematika očividne zaujíma. Najskôr si vypočuli prezentácie a vzápätí o tom, čo ich zaujalo, diskutovali. Táto téma sa totiž týka každého z nás, či už z pozície podnikateľa, alebo bežného občana.

Úvod patrilo hostiteľovi, predsedovi SOPK Petrovi Mihókovi. Výkonný riaditeľ Nadácie Pontis Michal Kišša hovoril

o vnímaní zodpovednosti v podnikaní, pričom prezentoval zaujímavé výsledky prieskumu uskutočneného v spolupráci s agentúrou Focus. O praktické skúsenosti sa podelili Andrej Zaťko, generálny riaditeľ 365.bank, Michal Sebiň, predseda Sekcie obehového hospodárstva SOPK a riaditeľ spoločnosti Natur-pack, Ladislav Halász, oblastný riaditeľ spoločnosti ewia, a Martin Kečkeš z SPP. S veľkým záujmom sa stretla prezentácia profesora Pavla Alexyho zo Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, gro otázok z publika smerovalo práve naňho.

Na nasledujúcich stranách sa dozviete témy vystúpení rečníkov.

Úvodné vystúpenie predsedu SOPK Petra Mihóka

Poslaním ekonomiky každého štátu je zabezpečiť kvalitu života občanov a spoločnosti ako celku a dosahovať medzinárodne konkurenčnú schopnosť krajiny, ktorá ju zaraďuje medzi rešpektované a perspektívne ekonomické priestory.

Rozhodnutia, ktoré škodia ekonomike a jej aktérom, škodia celej spoločnosti, lebo ekonomika je jedinou oblasťou ľudskej činnosti, ktorá vytvára materiálne a finančné zdroje, bez ktorých ostatné oblasti života spoločnosti nemôžu existovať.

Aj naša dnešná konferencia je o novej dimenzii ekonomiky. Ekonomiky, ktorá reaguje na vývoj v oblasti ochrany životného prostredia, ekonomiky, ktorá reaguje na potreby šetrenia surovinovými zdrojmi a energiami, a ekonomiky, ktorá sa správa zodpovedne k udržateľnosti kvality života na zemi.

Slovenská obchodná a priemyselná komora pred tromi rokmi prišla s ideou prezentovania možností a výziev cirkulárnej ekonomiky. Dnes sa stretávame nielen po prvýkrát v live podobe, ale aj sa dostávame už oveľa hlbšie a aj širšie do uvedenej problematiky poukazujúc nielen na technicko-organizačnú dimenziu témy, ale aj širšie súvislosti ekonomické, finančné a aj medzinárodné. Som veľmi rád, že téma cirkulárnej ekonomiky sa trvalo zapisuje do agen-

dy Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory a postupne sa stáva jednou z jej profilových akcií.

Spoluorganizátorom konferencie je tiež slovenský Národný výbor Medzinárodnej obchodnej komory v Paríži, ktorá tiež v prvej polovici tohto roka vytvorila 100-členný medzinárodný tím, ktorý sa vo forme stálej sekcie bude venovať tejto problematike. Som rád, že sme sa stali členom tohto tímu a budeme takto môcť prenášať naše pohľady na cirkulárnu ekonomiku do medzinárodného prostredia a súčasne sa inšpirovať skúsenosťami iných krajín. Tím aj zdefinoval hlavné témy, ktorými sú:

lárnu ekonomiku do medzinárodného prostredia a súčasne sa inšpirovať skúsenosťami iných krajín. Tím aj zdefinoval hlavné témy, ktorými sú:

- väčšia transparentnosť, menej byrokracie
- jasná legislatíva
- konkrétne návrhy a programy pomoci firmám
- dbať viac na kvalitu výrobkov a menej na pôvod tovaru
- finančné mechanizmy
- cirkulárne obstarávanie

Navrhli sme tiež viac pozornosti venovať prepojeniu medzi uhlíkovým financovaním a obehovým hospodárstvom, harmonizácii predpisov a požiadaviek na obehové hospodárstvo a súčasne tiež sme poukázali na technické obmedzenia recyklácie, najmä pokiaľ ide o kvalitu a bezpečnosť, s tým, že v tejto oblasti nie je možné hľadať kompromisy.

Dámy a páni, ďakujem vám, že ste akceptovali naše pozvanie tak na aktívnu prezentáciu, ako aj na účasť na dnešnej konferencii.

*Pohľad do publika.
V prvom rade zľava
generálny riaditeľ
365.bank
Andrej Zaťko,
výkonný riaditeľ
Nadácie Pontis
Michal Kišša,
oblasť riaditeľ
ewia Ladislav
Halász a predseda
Sekcie obehového
hospodárstva SOPK
a riaditeľ Natur-pack
Michal Sebiň.*

Michal Kišša

výkonný riaditeľ Nadácie Pontis

Vnímanie zodpovednosti v podnikaní

Celú prezentáciu nájdete na www.sopk.sk

Michal Sebín

riaditeľ Natur-pack a predseda Sekcie
obehového hospodárstva SOP

Ekomodulácia ako nový nástroj obehového hospodárstva

Celú prezentáciu nájdete na www.sopk.sk

Andrej Zatzko

generálny riaditeľ 365.bank

Udržateľné bankovníctvo ako nástroj udržateľného podnikateľského prostredia

Celú prezentáciu nájdete na www.sopk.sk

STU

Pavol Alexy

Plasty sú ekologická katastrofa

Pravda, mýtus, alebo to je inak?

Celú prezentáciu nájdete na www.sopk.sk

ewia

Ladislav Halász
oblastný riaditeľ ewia

Úloha energetického zhodnocovania odpadov v obehovom hospodárstve

Celú prezentáciu nájdete na www.sopk.sk

SPP

Martin Kečkés

Centrum energetického a biologického zhodnotenia odpadov – vízia SPP

Celú prezentáciu nájdete na www.sopk.sk

Generálny tajomník SOPK Martin Hrivík a moderátorka konferencie Anka Žitná.

Na snímke zľava predseda SOPK Peter Mihók, generálny tajomník SOPK Martin Hrivík, profesor Pavol Alexy z Technickej univerzity v Bratislave a Martin Kečkész z SPP.

3. ročník konferencie

CIRKULÁRNA EKONOMIKA environmentálne a spoločensky zodpovedné podnikanie

zorganizovala Slovenská obchodná a priemyselná komora v spolupráci s Nadáciou SPP, Nadáciou na podporu vzdelávania a ekológie a Národným výborom Medzinárodnej obchodnej komory Slovensko.

Nadácia **SPP**

Nadácia na podporu
vzdelávania a ekológie

Mediálni partneri konferencie:

NOVÝ LAND ROVER DEFENDER

TEN PRAVÝ OFFROAD

Nezameniteľné a vysokoodolné vozidlo pre jazdu bez akýchkoľvek obmedzení - to je nový Land Rover Defender. Model, ktorý bol už od svojho vzniku stvorený pre veľké veci.

landrover.sk

Zo 14. spoločného zasadania Predstavenstva a Dozornej rady SOPK 6. októbra 2022 v Košiciach

**Zasadnutie otvoril a viedol predseda SOPK Peter Mihók.
Privítal členov Predstavenstva aj Dozornej rady SOPK.**

Z programu sme vybrali:

Kooptácia Ing. Jána Bilinského za člena Predstavenstva SOPK

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK

A. schválili

kooptáciu Ing. Jána Bilinského, predsedu predstavenstva COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo, za člena Predstavenstva SOPK

Diskusia k aktuálnej ekonomickej situácii

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK

A. prerokovali

materiál k aktuálnej ekonomickej situácii

B. uložili

Ing. Ladislavovi Vaškovičovi, CSc. zapracovať pripomienky a návrhy vyplývajúce z diskusie do materiálu

C. uložili

predsedovi SOPK výstup z daného materiálu zverejniť v médiách a zaslať najvyšším ústavným činiteľom, vybraným ministrom a predstaviteľom parlamentných strán

D. zobrali na vedomie

informáciu Ing. Júliusa Kostolného o stretnutí zamestnávateľských a podnikateľských inštitúcií s predsedom vlády SR a účasti na sneme strany Hlas – sociálna demokracia

Obnovenie mandátov v odborných sekciách, výboroch a zmiešaných teritoriálnych orgánoch SOPK

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK

A. potvrdili

- Ekonomický výbor SOPK
- Zahraničnoobchodný výbor SOPK
- Výbor SOPK pre priemyselnú politiku
- Výbor SOPK pre regionálny rozvoj
- Výbor SOPK pre vzdelávanie

B. menovali/potvrdili

- do funkcie predsedu Ekonomického výboru SOPK
Ing. Ladislava Vaškoviča, CSc.
- do funkcie predsedu Zahraničnoobchodného výboru SOPK
Ing. Júliusa Kostolného
- do funkcie predsedu Výboru SOPK pre priemyselnú politiku
Ing. Vladimíra Slezáka
- do funkcie predsedu Výboru SOPK pre regionálny rozvoj
Ing. Miloslava Karaffu
- do funkcie predsedu Výboru SOPK pre vzdelávanie
Ing. Adriana Ďurčeka

C. splnomocnili

predsedu SOPK v spolupráci s predsedami výborov nominovaním členov do výborov

D. zrušili

1. sekcie SOPK:

- Sekciu cestovného ruchu (Úrad komory SOPK)
- Sekciu nerudných surovín (Banskobystrická RK SOPK)
- Sekciu dodávateľov investičných celkov (Trenčianska RK SOPK)
- Sekciu kultúry a podnikania v kultúre (Žilinská RK SOPK)

2. bilaterálne podnikateľské rady/ hospodárske výbory:

- Slovensko-český hospodársky výbor
- Slovensko-rumunský hospodársky výbor
- Slovensko-kubánsku podnikateľskú radu
- Slovensko-kórejský hospodársky výbor
- Slovensko-srbský hospodársky výbor
- Slovensko-kazašský hospodársky výbor

E. zmenili

názov Sekcie odpadového hospodárstva na Sekcia obehového hospodárstva →

Neformálne stretnutie členov Predstavenstva SOPK pred zasadaním.

DIANIE V SOPK

→ F. uložili

1. predsedovi SOPK požiadať predsedov sekcií SOPK, aby zvolali úvodné zasadania členov sekcií a vypracovali plány činnosti a aktivít sekcií v ďalšom období

2. predsedom výborov SOPK

- zvolať úvodné zasadnutia výborov, dopracovať ich zloženie a návrhy predložiť predsedovi SOPK
- vypracovať plány činnosti výborov

Nominácia Ing. Pavla Antaliča, MBA do Predsedníctva Rozhodcovského súdu SOPK

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK

A. schválili

predložený materiál

B. uložili

predsedovi SOPK oznámiť uvedené predsedovi Predsedníctva Rozhodcovského súdu SOPK

Aktualizácia Plánu aktivít na rok 2022

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK

A. vzali na vedomie

predloženú aktualizáciu Plánu aktivít SOPK na rok 2022

B. súhlasili

s doplnením nových aktivít nad rámec schváleného plánu aktivít SOPK na október – december 2022

C. uložili

predsedovi SOPK, generálnemu tajomníkovi SOPK a predsedom regionálnych komôr SOPK zabezpečiť realizáciu doplnených aktivít

Štatút súťaže „Veľká cena SOPK“

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK

A. schválili

predložený materiál a vyhlásili 20. ročník súťaže „Veľká cena SOPK“ pre rok 2022

Návrh na zmenu stanov a volebného poriadku Sekcie odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK

A. schválili

predložený materiál

B. uložili

predsedovi SOPK oznámiť túto skutočnosť predsedovi Sekcie odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK

Predseda SOPK Peter Mihók odovzdal najvyššie komorové ocenenie Zlatú medailu SOPK predsedovi Predstavenstva Prešovskej regionálnej komory SOPK Ľubomírovi Olejárovi.

Návrh na prijatie nových členov do SOPK

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK

A. potvrdili

prijatie 22 nových členov do SOPK

B. uložili

predsedovi a predsedom regiónov zasláť novým členom osvedčenie o prijatí za člena SOPK

Rôzne

1. Nasledujúce zasadanie Predstavenstva SOPK sa uskutoční 9. februára 2023 v Topoľčiankach

2. V súvislosti s voľbami do VÚC a samospráv v prípade diskusií s jednotlivými kandidátmi zachovať neutralitu zo strany SOPK ■

Súťaž „Veľká cena SOPK“ za uplatňovanie etických princípov v podnikaní

Slovenská obchodná a priemyselná komora organizuje súťaž ako jediná podnikateľská inštitúcia v SR už od roku 2001. Podnikateľská etika totiž podľa nej ovplyvňuje efektívnosť podnikania a prispieva aj k pozitívnemu vývoju slovenskej ekonomiky ako celku.

Trvanie súťaže: 1. 10. 2022 – 31. 1. 2023

Prihlášku do súťaže nájdete na www.sopk.sk

a môžete ju doručiť do 31. januára 2023:

- poštou na adresu: SOPK, Grösslingová 4, 816 03 Bratislava alebo
- osobne alebo poštou na pracovisko regionálnej komory SOPK vo vašom regióne

Podpora etických princípov v podnikaní v Slovenskej republike

Predstavujeme nových členov SOPK

Predstavenstvo Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory na rokovaní 6. októbra 2022 schválilo návrh na prijatie nových členov SOPK. Prinášame ich zoznam a krátku charakteristiku ich činnosti.

SCHOLTES Group s. r. o., Breznička	Nákladná doprava a logistika v rámci krajín EÚ a Slovenska, logistické služby a skladovanie, medzinárodná cestná doprava
ISOKMAN trading export import, s.r.o., Lučenec	Poľnohospodárska prvovýroba: pestovanie obilnín (ovos, jačmeň, pšenica), chov koní, lisovanie sena, slamy, senáže • obchod s hovädzím dobytkom, predaj poľnohospodárskych komodít, inseminačných dávok a krmovín, predaj slovenských farmárskych výrobkov a lokálnych produktov • prenájom ustajňovacích priestorov, služby súvisiace so starostlivosťou o zvieratá, prenájom nehnuteľností, ubytovacie služby • reklamná a propagačná činnosť
Green Talk s. r. o., Bratislava	Organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí • kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) • služby súvisiace s produkciou filmov, videozáznamov a zvukových nahrávok
Yeti Group s. r. o., Bratislava	Výroba potravinárskych výrobkov
zoen shop s.r.o., Senec	Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby • zoenshop je online platforma na nakupovanie cez videohovor
Štandard BPPO s. r. o., Gemerské Teplice	Poskytovanie služieb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarimi, pracovnej zdravotnej služby a ochrany osobných údajov spoločne s implementáciou nových predpisov, ktoré prináša európska legislatíva ako napr. GDPR, nový zákon o odpadoch, slovenské technické a európske ISO normy, novela zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pod.
ProWise, a. s., Prešov	Prevádzka informačného systému TRANSPAREX (dostupný na www.transparex.sk), ktorého cieľom je prinášať právne a ekonomické informácie o právnických osobách vrátane analytických informácií z oblasti verejného obstarávania
ASUAN a.s., Košice	Veľkoobchodný predaj materiálu na výstavbu, rekonštrukciu a opravy vodovodov a kanalizácií z liatiny, PVC, HDPE, PP betónu a kompletný sortiment odvodňovacích systémov výrobcu Hauraton
Trade Link s. r. o., Košice	Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), slnečnicový a repkový olej, slnečnicová múčka, obilniny, stavebné materiály
Sport Park International, a.s.,; skrátенý názov: SPI, a. s., Bratislava	Prevádzkovanie športových zariadení a zariadení slúžiacich na regeneráciu a rekondíciu, organizovanie športových, kultúrnych a iných spoločenských podujatí • prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom, prenájom hnutelných vecí • sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby • kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) • ubytovacie služby bez poskytovania pohostinských činností • činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov • reklamné a marketingové služby, prieskum trhu a verejnej mienky • vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti • prevádzkovanie kultúrnych, spoločenských a zábavných zariadení • počítačové služby a služby súvisiace s počítačovým spracovaním údajov • administratívne služby • výskum a vývoj v oblasti prírodných, technických, spoločenských a humanitných vied
Secop s.r.o., Zlaté Moravce	Výroba hermetických kompresorov pre domáce chladiace systémy a iné chladiace systémy a zariadenia a ich častí • kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)

DIANIE V SOPK

Fajnoty s. r. o. r. s. p., Košice	Výroba pekárenských, cukrárenských a potravinárskych výrobkov a nápojov • výroba hotových jedál určených na priamu spotrebu • pohostinská činnosť, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi, prevádzkovanie výdajne stravy • poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu
Stredná odborná škola technická, Šurany	Príprava žiakov na povolanie v učebných a študijných odboroch
Teplárne ZM s.r.o., Zlaté Moravce	Výroba a rozvod tepla, elektroinštalácie, inžinierska činnosť, veľkoobchod, maloobchod
ALTIA, s.r.o., Levice	Inžinierske služby v zelenej energetike, dodávky ORC cyklov generujúcich elektrickú energiu z odpadového tepla
EUROPALT, spol. s r.o., Tehla	Kovoobrábanie – výroba zostáv a podzostáv z kovu • zvarované podzostavy, laserové rezanie z plechov, profilov • montáž podzostáv • výroba vlastných výrobkov: štiepkačky dreveného odpadu • výroba a montáž elektricky spaľovacích toaliet
INGMETAL s.r.o., Petrovany	Výroba, inštalácia a opravy strojov a prístrojov s mechanickým pohonom, výroba kovov a kovových výrobkov, výroba výrobkov z plastov • projektovanie, inžinierska činnosť a vývoj strojárskych výrobkov • výroba a montáž astronomických kupol z plastov • výroba hliníkových foriem EPS a EPP
DOKOR s. r. o., Trnava	Obchod: export SK tovaru najmä na východné trhy • Služby: zabezpečovanie projektového a investičného zázemia pre firmy s cieľom vytvorenia prevádzky v RF
POLO-LTS, s. r. o., Žilina	Výroba a predaj zariadení pre potravinársky priemysel, výrobné linky pre potravinársky priemysel
ALDAN, s.r.o., Nižná	Nástrojáreň, presné strojné súčiastky, vývoj a výroba: lisovacích nástrojov, vstrekovacích foriem • lisovanie na excentrických lisoch • vstrekovanie plastov • výroba na CNC sústružníckych centrách – malé, stredné a veľké série
VBSteel s.r.o., Rajecké Teplice	Predaj hutného materiálu
A.M.E. Pressta, s.r.o., Krasňany	Výskum, vývoj, výroba strojov na spracovanie plastov a kovov; oprava a servis strojov a zariadení • sprostredkovateľská činnosť • prenájom obrábacích strojov a zariadení vrátane príslušenstva

Predstavenstvo a Dozorná rada SOPK schválili udelenie Zlatej medaily SOPK a Čestného uznania SOPK týmto osobám a spoločnostiam

- **ORANGE Slovensko, a.s.,**
Bratislava
- **Biotika a.s.,**
Slovenská Ľupča

- **Ing. Ernest Haris, PhD., ORGECO spol. s r. o.,** Nové Zámky
- **Ing. Tibor Zalabaia, UNIQA Group Service Center Slovakia, spol. s r.o.,** Nitra
- **Ing. Ján Hargaš, PhD., MBA, SOŠ obchodu a služieb,** Nové Mesto nad Váhom
- **VURAL a.s.,** Žilina
- **STAVEBNÁ TECHNIKA s.r.o.,** Žilina
- **Ryba Žilina, spol. s r.o.,** Žilina
- **D O L K A M Šuja a.s.,** Šuja
- **A-TRANS spol. s r.o.,** Žilina
- **KONTEMO, s.r.o.,** Šaľa
- **Nemček SONES spol. s r.o.,** Trnava
- **CWT Metal s.r.o.,** Brzotín
- **Essity Slovakia s.r.o.,** Gemerská Hôrka
- **L and L TRADING spol. s r.o.,** Košice
- **Obchodná akadémia,** Košice
- **SYRÁREŇ BEL SLOVENSKO a.s.,** Michalovce
- **Stredná odborná škola drevárska,** Spišská Nová Ves

Predstavenstvo SOPK na zasadnutí 6. októbra 2022 v Košiciach schválilo Vyhlásenie, ktoré bolo poslané najvyšším ústavným činiteľom, niektorým ministrom a predstaviteľom parlamentných politických strán a prostredníctvom médií s ním bola oboznámená aj široká verejnosť. Prinášame jeho plné znenie.

Vyhlásenie Predstavenstva Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory k súčasnej ekonomickej situácii na Slovensku

Súčasná ekonomická situácia na Slovensku a aj prognózy jej ďalšieho vývoja poukazujú na zlé vyhliadky pre Slovensko, podľa ktorých naše hospodárstvo smeruje do hospodárskej recesie so všetkými negatívnymi dôsledkami pre podnikateľský sektor a, samozrejme, aj obyvateľstvo.

V súčasnej hektickej dobe zlyhal mechanizmus stanovovania cien energií na burze na základe spotových cien, uspokojivo fungujúci v predošlých rokoch, a prispel tak k neakceptovateľnému zvýšeniu cien energií. Aj keď je preferencia riešenia ekologických problémov vyjadrená v Green deale všeobecne akceptovaná, dopad niektorých opatrení tiež napomohol k zvyšovaniu cien energií. K nepriaznivému vývoju našej ekonomiky prispel aj konflikt na Ukrajine a dopad sankcií prijatých Európskou úniou.

Aj keď analýza týchto problémov zväčša poukazuje na externé príčiny ich vzniku, k ich mimoriadne tvrdému dopadu na slovenskú ekonomiku prispela v značnej miere činnosť alebo „nečinnosť“ vlády Slovenskej repub-

Ekonomická recesia malú krajinu ako Slovensko, doteraz orientovanú na lacné energetické zdroje, zasiahne vo väčšom meradle ako väčšie členské krajiny Únie s výrazne viac diverzifikovanými zdrojmi.

liky. Okolité členské krajiny Únie už dlhšie nielen diskutujú o potrebe riešenia najmä vysokých cien energií, ale súbežne prijímajú programy na podporu obyvateľstva, malého i veľkého podnikania. Na Slovensku sme však svedkami sporov medzi koalíčnými

partnermi, abscentuje diskusia s podnikateľským sektorom, hľadanie riešení problémov, ktorým bude musieť hospodárska sféra nevyhnutne čeliť. A to nielen tento rok, ale aj nasledujúce roky. Vysoké ceny energií hrozia domácnostiam nielen priamo, citelným zvýšením poplatkov, ale v oveľa významnejšom rozsahu aj nepriamo. Vysoké náklady na energie už viedli k uzavretiu niektorých významných výrobných kapacít a zrejme sa vo väčšej miere budú dotýkať tiež malých zamestnávateľov na Slovensku. Avšak hrozí negatívny dopad aj na nosné priemyselné kapacity prepojené so subdodávateľskými sieťami, čiže rýchle zvýšenie nezamestnanosti. Ekonomická recesia malú krajinu ako Slovensko, doteraz orientovanú na lacné energetické zdroje, zasiahne vo väčšom meradle ako väčšie členské krajiny Únie s výrazne viac diverzifikovanými zdrojmi.

→

DIANIE V SOPK

→ **Od vlády Slovenskej republiky** preto Slovenská obchodná a priemyselná komora požaduje, aby sa v prvom rade sústredila na ekonomické problémy, hľadala cesty ako minimalizovať nepriaznivé externé dopady a posúvala Slovensko na cestu progresívneho hospodárskeho vývoja. Aby si uvedomila, že problémy obyvateľstva a firiem sa musia riešiť paralelne, lebo ide o spojené nádoby. Keď sa odstaví časť ekonomiky, priemyslu či služieb, odstaví sa aj každodenný život. Pre podnikateľskú sféru nie je akceptovateľný dnešný stav, keď na schôdzu parlamentu je pripravených 180 legislatívnych návrhov, z ktorých je 80 poslancových návrhov bez štandardného prerokovania. Odsúvanie problémov a ich neriešenie vedie k ďalšiemu zhoršovaniu kvality a dostupnosti zdravotníckych služieb. Obdobne vo vzdelávacom systéme, aj v dôsledku dlhodobého prepadu kvality výučby, je už alarmujúci odchod často tých najschopnejších mladých ľudí do zahraničia.

Vo vzťahu k Európskej únii to znamená nečakať len na jej rozhodnutie, ale pripravovať vlastné riešenia, ako to už robí väčšina členov, a zároveň

vlastný prístup a s ním spojené návrhy posúvať do Bruselu. V praxi to znamená požadovať okamžité prehodnotenie platnosti dnešnej metodiky stanovovania cien na burze, navrhnúť opatrenia na reguláciu jej činnosti. Znamená to požadovať ukončenie praxe, keď napríklad výroba elektrickej energie na Slovensku stojí desiatky eur, ale koneční spotrebitelia za ňu platia rádovo násob-

SOPK požaduje, aby sa (vláda) v prvom rade sústredila na ekonomické problémy, hľadala cesty ako minimalizovať nepriaznivé externé dopady a posúvala Slovensko na cestu progresívneho hospodárskeho vývoja.

né ceny. Je nepochopiteľné neriešenie obrovského problému, ktorý vznikol v dôsledku toho, že burza generuje ceny ničiace ekonomiku členských krajín a nie sú prijaté adekvátne riešenia na nápravu. Prečo nezasiahli inštitúcie regulujúce činnosť tejto burzy? Treba to jednoznačne povedať: dnešná prax devastuje ekonomiku Slovenska, nie

na základe jeho slabých ekonomických výsledkov, ale zavedením systému obchodovania s jeho produkciou. Obdobne je v záujme Slovenska počas tohto kritického obdobia dočasne prerušiť obchodovanie s emisnými povoleniami, ktoré prispievajú k zvýšeniu cien energií. Dnešná situácia, prinášajúca správy o eskalácii konfliktu na Ukrajinu hroziaceho prerásť do minimálne celoeurópskeho, tiež nastoľuje otázku, či nie je európska diplomacia zatlačená príliš do úzadia.

Požadujeme od vlády Slovenskej republiky, aby urýchlene predstavila koncepcnú predstavu, a to po diskusii s podnikateľským sektorom, ako čeliť dôsledkom vysokej inflácie a osobitne extrémne vysokých cien energií hroziacim recesiou minimálne v budúcom roku. Táto predstava riešenia problému vysokých cien energií by mala byť súčasťou národnej stratégie komplexnej bezpečnosti v jednotlivých segmentoch ekonomiky. Zároveň je nevyhnutné, aby vláda Slovenskej republiky hrala oveľa aktívnejšiu politiku voči Bruselu a jednoznačne akcentovala potreby Slovenskej republiky ako jednej z plnohodnotných členských krajín. ■

ZAPOJTE SA DO AKTIVÍT SOPK pre podnikateľov

Ekonomický prieskum SOPK 2022 – 2023

Slovenská obchodná a priemyselná komora ho organizuje každý rok už od roku 1999 a manažmenty firiem majú možnosť vyjadriť sa k očakávanému vývoju svojich spoločností i slovenskej ekonomiky ako celku v bežnom a nasledujúcom roku.

Zber dát: 1. 10. – 30. 11. 2022

Dotazník je možné vyplniť:

1. priamo cez [online formulár](#)
2. v súbore **MS Word**, ktorý následne pošlite
 - na e-mailovú adresu daniela.siranova@sopk.sk alebo
 - poštou na adresu: SOPK, Grösslingová 4, 816 03 Bratislava alebo
 - osobne na sekretariát predsedu SOPK, Grösslingová 4, 816 03 Bratislava alebo
 - osobne na pracovisko regionálnej komory SOPK vo vašom regióne

HOSPODÁRSKE NOVINY

HN HOSPODÁRSKE
NOVINY

1993

HN ONLINE.SK

2002

2015

HN24.sk

2022

VYRÁSTLI S ME
SO SLOVENSKOM

Slovensko-ukrajinské kooperačné fórum v Banskej Bystrici

Deväť ukrajinských a sedem slovenských firiem prejavilo záujem o účasť na Slovensko-ukrajinskom kooperačnom fóre, v rámci ktorého 13. októbra 2022 absolvovali bilaterálne rokovania zamerané na nadviazanie obchodnej spolupráce. Organizátorom bola Banskobystrická regionálna komora SOPK.

Kooperačné fórum bolo sprievodným podujatím oficiálnej návštevy zástupcov regiónu Žytomir a mesta Novohrad-Volynskij v Banskobystrickom kraji.

Ukrajinské firmy, ktoré sa na podujatí zúčastnili, mali záujem o export svojich potravinárskych a textilných výrobkov, nábytku a výrobkov z dreva. Na druhej strane ponúkali pre slovenské firmy možnosť exportu minerálnej vlny a termoizolačných produktov, strojárskych výrobkov a polotovarov, nábytkového kovania a nábytkových doplnkov. Ukrajinskí partneri sa zaujímali aj o dovoz smetiarskych áut a kontajnerov, ako aj o výmenu skúseností v oblasti triedenia a spracovania odpadu.

Návšteva podnikateľov z regiónu Žytomir a mesta Novohrad-Volynskij v Banskobystrickom kraji bola výsledkom spolupráce nadviazanej medzi ukrajinskými partnermi, mestom Banská Bystrica, Banskobystrickým samosprávnym krajom a Banskobystrickou regionálnou komorou SOPK. Rozbehnutá spolupráca predstavuje pre slovenských partnerov okrem obchodnej spolupráce aj príležitosť odovzdať Ukrajincom svoje skúsenosti v oblasti regionálneho rozvoja, podpory podnikania, inovácií či turizmu a pomôcť im tak na ceste integrácie do európskych štruktúr. ■

AKTIVITY SOPK

Josef Ilčík, riaditeľ SOŠ stavebnej v Žiline • www.sosstavebna.sk

Anna Cabajová, tajomníčka Sekcie odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK • www.sopk.sk/za

Budúci murári...

Budúci tesári...

Budúci inštalatéri...

Mladí stavbári si zmerali sily

Po dvojročnej pandemickej pauze sa 11. a 12. októbra 2022 konal 12. ročník medzinárodnej súťaže praktických zručností žiakov SOŠ – Mladý stavbár.

Súťažilo sa v odboroch murár/operátor stavebnej výroby, inštalatér/mechanik stavebno-inštalačných zariadení a tesár. Organizátorom súťaže bola Stredná odborná škola stavebná v Žiline (člen SOPK) a Sekcia odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania SOPK.

Cieľom bolo prezentovať odborné praktické zručnosti a teoretické vedomosti v klasických stavebných profesiách s dôrazom na využívanie nových materiálov, spôsobov práce a technológií reflektujúc aktuálne potreby na trhu práce.

Druhý deň súťaže bola slávnostne otvorená nová hala pre odbory zamerané na spracovanie dreva vybudovaná v rámci projektu Integrovaného

regionálneho operačného programu (IROP) s novým technickým a strojovým vybavením v hodnote cca 1,4 mil. €.

Po úvodnom príhovore riaditeľa školy Josefa Ilčíka sa súťažiacim a hosťom prihovorila predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) Erika Jurinová. Medzi ďalších hostí patrili riaditeľ odboru školstva a športu ŽSK Ľuboš Berešík, riaditeľ Žilinskej RK SOPK Branislav Čulák, za odbor sprá-

vy majetku a investícií ŽSK Iveta Zalčíková, zástupcovia profesijných organizácií, Slovenskej živnostenskej komory v Žiline, Cechu strechárov Slovenska a, samozrejme, aj firiem spolupracujúcich so školou v rámci praktického vyučovania žiakov.

Renomované domáce a zahraničné firmy, ktoré sú v súčasnosti lídrami na trhu v stavebníctve a zdravotníctve, venovali materiál na súťaž, ale aj hodnotné →

AKTIVITY SOPK

→ vecné ceny pre súťažiacich. Členmi hodnotiacich komisií boli zástupcovia firiem, ktorých stavebné materiály a technológie boli v súťaži použité, alebo odborníci z praxe.

Súťažiacie školy boli z Nitry, Námestova, Liptovského Hrádku, Čadce a Žiliny, z ČR z Vysokého Mýta, Vyškova, Brna-Bosonohy, Kyjova, Třebíča. V počte zúčastnených škôl súťaž „Mladý stavbár“ zaraďujeme medzi najväčšie tohto typu na Slovensku.

Súťažili dvojčlenné družstvá žiakov 2. a 3. ročníkov. Tesári pracovali na výrobe krmidla pre vysokú zver. Murári v prvý deň murovali fragment z tehly Porotherm a druhý deň robili obklad – kombináciu obkladačiek a mozaiky. Inštalatéri prvý deň zapájali podomietkovú výtokovú batériu Ibox a robili rozvody vody bez tlakovej skúšky aj s kompletovaním vrchnej časti hlavovej a ručnej sprchy. Druhý deň osádzali a napájali moduly wc a umývadla na rozvody vody a kanalizácie, osádzali batérie a rohové ventily, následne robili tlakovú skúšku rozvodov z plasto-hliníka. Žiaci si tak mohli

reálne overiť, či správne a funkčne namontovali jednotlivé komponenty.

SOŠ stavebnú v Žiline reprezentovali v odbore inštalatér/mechanik stavebno-inštalračných zariadení **Dávid Belko** a **Matúš Čička**, ktorí získali **prvé miesto**. V odbore murár/operátor stavebnej výroby súťažili **Dávid Krasňan** a **Marek Michal Vražel**, ktorí získali **tretie miesto**. V odbore tesár zastu-

povali školu **Máριο Cudrák** a **Martin Vlček**, ktorí sa umiestnili **štvrtí**. Vo veľmi kvalitnej a početnej konkurencii zúčastnených škôl chlapci dokázali, že v remeselnej stavbárskej práci patria medzi najlepších.

Poďakovanie patrí aj majstrom odbornej výchovy Ladislavovi Pidíkovi, Zdenkovi Kullovi a Mariánovi Chmúlikovi za výbornú prípravu žiakov.

Zástupcovia stavebných firiem a ďalší hostia vyzdvihli výbornú prípravu, ako aj organizáciu súťaže, jej materiálo-technické vybavenie a taktiež doplnkový program pre pedagogických pracovníkov, v rámci ktorého sa zúčastnili odbornej exkurzie do Žilinskej teplárenskej, komentovanej prehliadky mesta Žilina a návštevy hradu Strečno.

Ďakujeme všetkým zamestnancom, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii súťaže, súťažným družstvám za to, že si prišli preveriť svoje zručnosti, a všetkým, že sme mohli spolu prežiť dva dni plné nových skúseností a nezapomenuteľných zážitkov. ■

O slovensko-slovinskej spolupráci

Žilinská regionálna komora SOPK prijala 28. septembra 2022 mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Slovinskej republiky v SR Stanislava Raščana.

Vzájomné rozhovory boli podnetné na nadviazanie spolupráce spoločností združených v SOPK so slovinskými firmami s rovnakým, prípadne podobným produktovým portfóliom. Obe krajiny sú tiež veľmi silné v ponuke prírodných krás, čo otvára možnosti pre ďalší rozvoj cestovného ruchu.

Róbert Vydra

Žilinská regionálna komora SOPK
www.sopk.sk/za

*Druhý sprava:
Stanislav Raščan,
mimoriadny
a splnomocnený
veľvyslanec Slovinskej
republiky v SR*

Spolupráca slovenských a holandských podnikateľov má zelenú

Obnoviť kontakty, predstaviť priority veľvyslanectva Holandska na Slovensku na najbližšie obdobie a porozprávať sa o podnikateľskom prostredí a nálade v regióne, obchodných a investičných príležitostiach a očakávanom vývoji bolo cieľom návštevy veľvyslankyne Holandského kráľovstva J. E. Gabrielly Sancisi 12. októbra 2022 v Banskej Bystrici.

Zľava: Filip Ondriš, regionálny koordinátor Národného podnikateľského centra SBA, Zuzana Václaviková, projektová manažérka Regionálnej kancelárie SARIO v Banskej Bystrici, Lenka Loučková, ekonomická a obchodná radkyňa veľvyslanectva Holandska, J. E. Gabriella Sancisi, veľvyslankyňa Holandského kráľovstva v Bratislave, Roy van Setten, stážista na veľvyslanectve, Marína Spírová, riaditeľka Banskobystrickej RK SOPK

Veľvyslankyňa sa počas návštevy zišla aj s organizáciami, ktoré podporujú v regióne rozvoj podnikania. Na pracovnom obede sa stretli zástupcovia Banskobystrickej regionálnej komory SOPK, Regionálnej kancelárie SARIO v Banskej Bystrici, Národného podnikateľského centra SBA.

J. E. sa obzvlášť zaujímal o rozvoj takých oblastí, ako je obehová ekonomika, udržateľná mobilita, vývoj nových technológií a podpora malých a stredných podnikateľov. S Banskobystrickou regionálnou komorou SOPK sa dohodli na organizovaní online B2B rokovaní medzi slovenskými a holandskými firmami.

Vysádzanie tulipánov pod Pamätníkom SNP v Banskej Bystrici
Zľava: J. E. Gabriella Sancisi, veľvyslankyňa Holandského kráľovstva v Bratislave, Jakub Gajdošík, viceprimátor Banskej Bystrice

Veľvyslankyňa Holandského kráľovstva J. E. Gabriella Sancisi venovala Banskej Bystrici tritisíc cibuliek tulipánov špeciálnej odrody nazvanej „Slovensko“ a v Parku pod Pamätníkom SNP časť z nich aj spolu s viceprimátorom Jakubom Gajdošíkom zasadila. Vyšľachtenie špeciálnej odrody farebných kvietkov trvalo osem rokov. Banskobystričanov potešia kvitnúce tulipány už počas budúcoročnej jari. ■

JUBILEUM ČLENA SOPK

Marína Spirová, riaditeľka Banskobystrickej regionálnej komory SOPK
www.sopk.sk/bb

**Slávnostnou
akadémiou v Divadle
J. G. Tajovského
vo Zvolene si
20. októbra 2022
pripomenula
Stredná odborná
škola drevárska
100. výročie svojho
vzniku. Pri tejto
príležitosti sme
riaditeľovi školy
Pavlovi Laššákovi
odovzdali Čestné
uznanie SOPK.**

Storočná drevárska tradícia vo Zvolene

Stredná odborná škola drevárska vo Zvolene je nadregionálna, perspektívna stredná škola, ktorá sa profiluje ako odborná škola so zameraním hlavne na drevárske a nábytkárske odbory a poskytuje odborné vzdelávanie a prípravu pre drevospracujúci priemysel, ktorý pokrýva širokú paletu profesií a patrí k najkreatívnejším odvetviam. Je strednou školou s najvyšším počtom žiakov a odborov s drevárskym a nábytkárskym zameraním na Slovensku.

Vznikla ako jednoročná štátna piliar-ska škola v septembri 1922 v Liptovskom Hrádku. V roku 1962 sa sídlo školy presťahovalo do Zvolena do budovy Strednej priemyselnej školy strojníckej ako jej organizačná časť a v roku 1967 z nej vznikla samostatná Stredná priemyselná škola drevárska. Novú školu postavili vedľa drevokombinátu Bučina za tri roky a vyučovanie v nej sa začalo 1. septembra 1968. V roku 1974

dokončili výstavbu školského internátu a od roku 1975 sa začalo vyučovať v nových školských dielňach.

Škola mala celoslovenskú pôsobnosť a vyučovanie sa orientovalo na drevársku prvovýrobu. Škola sa pomaly rozrastala a zväčšoval sa jej význam pre celé Slovensko. V nasledujúcich rokoch vznikali nové a nové odbory, škola reagovala na potreby praxe a prudký vý-

voj techniky modernizáciou učebných osnov. Ako jediná škola na Slovensku v rokoch 1995 – 2012 vyučovala študijný odbor výroba hudobných nástrojov. V rámci racionalizácie počtu stredných škôl v Banskobystrickom kraji spojením Strednej priemyselnej školy drevárskej a Stredného odborného učilišťa drevárskeho vznikla v roku 2004 Združená stredná odborná škola drevárska, od roku 2009 premenovaná na súčasný názov – Stredná odborná škola drevárska. Aktívne spolupracuje s Technickou univerzitou vo Zvolene a s významnými drevárskymi firmami na Slovensku.

Škola je aktívnym členom SOPK, jej študenti sa pravidelne zúčastňujú súťaže o cenu za inovácie Krištáľový Merkúr v kategórii „Mladý inovátor“. V roku 2014 si túto cenu odniesol ich študent Damián Cehlárik za návrh detskej variabilnej drevenej hračky, z ktorej sa dá zostrojiť auto, loď, lietadlo a valec. ■

Konferencia **FUTUREREGION 2022** o znižovaní regionálnych rozdielov

Spolupráca podnikateľov a samosprávy bude hybnou silou rozvoja hospodársky zaostávajúcich regiónov – tak znela téma tohtoročnej konferencie FUTUREREGION 2022. Hlavným cieľom podujatia bolo naštartovať koordináciu spoločného postupu pri presadzovaní rozvojových záujmov a hospodárskych potrieb kraja voči centrálnym inštitúciám s cieľom znižovať regionálne rozdiely v rámci Banskobystrického kraja. Spoluorganizátorom bola Banskobystrická regionálna komora SOPK.

Podľa analýz OECD patrí Slovensko medzi krajiny s najväčšími regionálnymi rozdielmi. Keď porovnáme regióny na západnom Slovensku s regiónmi na východnom Slovensku alebo juhu Banskobystrického kraja, môžeme hovoriť o dvoch rôznych svetoch.

Na túto tému sa uskutočnil 18. októbra 2022 v Lučenci už 4. ročník konferencie FUTUREREGION 2022. Odborníci spolu so zástupcami podnikateľov a komunálnych politikov diskutovali o východiskách z tejto situácie.

Na hlavnom diskusnom paneli sa zúčastnili ekonóm a zakladateľ INESS Juraj Karpiš, predseda Banskobystrickej regionálnej komory SOPK Vladimír Mužila a spoluzakladateľ Aliancie za silné regióny Daniel Kojnok. Diskusiu moderoval Šimon Žďárský zo Start-up. Diskutéri sa zhodli, že dlhodobý a chronický úpadok niektorých regiónov spôsobuje vážne hospodárske deformácie.

Podľa predsedu Predstavenstva Banskobystrickej regionálnej komory SOPK Vladimíra Mužilu sa úroveň rozvoja Banskobystrického kraja v porovnaní s inými krajinami znižuje a rozdiely sa čoraz viac prehľbujú. V porovnaní s ostatnými krajinami v rámci SR úroveň hospodárstva Banskobystrického kraja znovu klesla a v posledných piatich rokoch je stále pod úrovňou

Na snímke sprava Vladimír Mužila, predseda Predstavenstva Banskobystrickej RK SOPK, Juraj Karpiš, analytik INESS, Daniel Kojnok, Aliancia za silné regióny a moderátor diskusie Šimon Žďárský.

Prešovského kraja. Podiel tržieb kraja v rámci SR je najnižší zo všetkých krajov. Dochádza k vyludňovaniu hlavne južných okresov kraja, šikovní mladí ľudia odchádzajú a podnikateľom chýbajú ľudské zdroje.

Vladimír Mužila zhrnul tiež najzávažnejšie problémy podnikateľov v tomto regióne, ktorí v krátkej dobe čelia už dvom krízam. Rozpadli sa mnohé odberateľsko-dodávateľské vzťahy, chýbajú suroviny, skolaboval systém obchodu s energiami. Podnikatelia však musia zamestnávať ľudí, tvoriť, hľadať riešenia, ktorými často supľujú úlohu

štátu. Informoval aj o snahe SOPK ako najsilnejšej organizácie, ktorá združuje podnikateľov, dotvárať podnikateľské prostredie. Vedenie SOPK rokuje na úrovni najvyšších predstaviteľov štátu, ale z ich strany žiadne systémové riešenia neprichádzajú.

Ekonóm Juraj Karpiš však nevidí možnosť zlepšenia súčasnej situácie v oblasti prenosu kompetencií zo štátu na regióny. Podľa neho sa situácia môže ešte zhoršiť, pretože v súčasnosti bude mať štát problém financovať seba, nie to ešte dávať viac peňazí regiónom. ■

Nekonečný príbeh slovenských diaľnic

ČASŤ PIATA – D1, úsek Turany – Hubová

Na úseku D1 Turany – Hubová Ministerstvo životného prostredia SR Záverečným stanoviskom z procesu EIA z roku 2017 pripravilo podmienky na najväčšie ekologické a ekonomické barbarstvo v SR od roku 1989 tým, že vybralo variant V2 s tunelom Korbelka. Treba pripomenúť, že existuje variant V1o, ktorým by boli s istotou zachránené vzácne zásoby podzemnej pitnej vody – mimochodom, najkvalitnejšej na Slovensku – a bola by aj diaľnica.

Pre koho? Pre občanov Slovenska, teda Európskej únie, a ekonomiku. Je to pre ministerstvá životného prostredia a dopravy málo? Alebo Národná diaľničná spoločnosť (NDS) a ministerstvo životného prostredia doplatia mesačne obyvateľom Turca, Oravy, Liptova či podnikateľom rozdiel, keď bude v dôsledku Korbelky drahšia pitná voda pre náklady na vyvolané investície?

Ako sa k tomu barbarstvu ministerstvo životného prostredia „prepracovalo“? Pod tlakom nikým nevolených mimovládok, napriek protestom volených starostov, poslancov, dotknutých obcí, občanov, podnikateľov, obchodných a priemyselných komôr v Záverečnom stanovisku k EIA plnom chýb a nedostatkov „odborne“ presadilo Korbelku. Tieto subjekty podali osem rozkladov – nesúhlasov s Korbelkou. Ministerstvo životného prostredia a štátna správa všetky zamietli. Výsledkom bude zhoršenie stavu hladiny a zásob podzemnej pitnej vody pod Veľkou Fatrou. Tie sú strategické nielen pre Žilinský kraj, ale pri klimatických zmenách aj pre celé Slovensko a Európsku úniu. Teraz ich nepotrebujeme, lebo nám postačujú existujúce pramene vo Veľkej Fatre. **Z Rámcovej smernice o vode (RSV) 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady ustanovujúcej rámec pôsobnosti Spoločenstva v oblasti vodnej politiky sa uvádza, že pri líniovej stavbe sa nesmie zhoršiť kvantitatívny ani kvalitatívny stav podzemných zásob pitnej vody, teda ani výška.**

Dôkazom účelovosti rozhodnutia je postup ústrednej a regionálnej štátnej správy v správnom procese pri posudzovaní rizika zhoršenia stavu hladiny zásob podzemnej pitnej vody najvyššej kvality v SR v dôsledku variantu V2 s tunelom Korbelka.

1. Najprv si NDS objednala posúdenie EIA. V EIA najväčšiu váhu dali ochrane biotopov, živočíchov a vtáctva. Vode sa venovali okrajovo bez konaní, ktoré pri takejto stavbe požaduje RSV. A tak podzemná voda mala v Záverečnom stanovisku najmenšiu váhu.

2. Až potom sa realizoval podrobný hydrogeologický prieskum. Iba pre jeden „vopred určený“ variant V2 s tunelom Korbelka.

3. Po tlaku obcí, občanov a obchodných komôr sa realizovala tzv. „vodná EIA“. Návrh expertov (zastupujúcich obce, podnikateľov, komory atď.) zaradiť do protokolu expertnej skupiny pre vodnú EIA text, že „...treba postupovať podľa RSV čl. 36 v SR pri tuneli Korbelka...“, zástupcovia obstarávateľa odmietli explicitne zapísať. RSV označili ako právne nezáväznú! Potrebovalo ich tam ministerstvo iba ako komparz pre Európsku komisiu a súd?

4. Zhotoviteľ napísal správu „Diaľnica D1 Turany – Hubová – Spracovanie posúdenia podľa článku 4.7. smernice EP a Rady 2000/60/ES“ (posúdenie). Ale iba pre jeden vopred určený variant V2!!

5. Paralelne s vodnou EIA (bod 3 v texte vyššie) sa zmenil zákon o vode, ktorý by mal byť

transponovaný z RSV. Je platný od 1. 1. 2022. Posúdenie bude publikované po začiatku platnosti. Časová súslednosť čisto náhodná.

6. Iné varianty sa vodnou EIA neposudzovali, nie je čo porovnávať. Je to relevantné pre Európsku komisiu? Dokument je plný chaosu, opisov histórie, právnych predpisov atď.

7. Výsledkom je rozporný (bez porovnania „o vode“ pri iných variantoch) a nepodložený záver objednávateľa, že k zhoršeniu kvantitatívneho stavu štruktúry podzemných vôd nedôjde, ale paralelne zdôvodňuje splnenie podmienok na udelenie výnimky z environmentálnych cieľov (vodný zákon platný od 1. 1. 2022 to už umožňuje).

8. V danom geologickom prostredí nie je splnená ani podmienka vedenia trasy nad hladinou podzemnej vody. Eliminácia drenážneho účinku opatreniami nemôže pri niešť očakávaný efekt.

Nesedí to čitateľovi? Pritom logika vraví, že správny postup mal byť v inom poradí. Vyplýva to aj z RSV. Preto je podaná správna žaloba na Ministerstvo životného prostredia, aby zrušilo Záverečné stanovisko k EIA. →

Variant V1o, ktorý ministerstvo životného prostredia zamietlo. Pritom využije 80 % už vykúpených pozemkov.

Ak by sa realizoval tunel Korbelka, 2 km D1 v Turanoch boli postavené zbytočne a navyše financované z fondov EÚ.

→ **Na tejto trase sú dva verejné záujmy.** Postaviť diaľnicu Turany – Hubová a **verejný záujem zachrániť a zároveň nezhoršiť zásoby a hladinu podzemnej pitnej vody a pramene**, čo požaduje aj Európska komisia v rámci RSV. Voda je pre verejnosť, podnikateľov, živočíchov. Bez vody nebude kvalita života verejnosti a podnikania, no bez variantu V2 bude.

Čo je vyšší a strategicky dôležitejší verejný záujem pri klimatickej zmene?

Základným variantom v časoch ČSSR bol v roku 1985 variant bez tunela Korbelka.

Vychádzalo sa zo štúdie súboru stavieb na diaľnici D1/E50 medzi Prahou, Martinom a Košicami, kde okrem iných najvyššou spoločenskou hodnotou bola vtedy ochrana zásob podzemnej vody vo Veľkej Fatre pre budúce generácie popri zvyšovaní ekonomickej efektívnosti výroby a diaľničnej infraštruktúry. Tak sa smerovala aj výchova na školách a výsledkom analýz vzdelaných odborníkov v tom čase, ktorí boli, zdá sa, odborne slobodnejší ako v súčasnosti, bol návrh na variant bez tunela Korbelka. V časoch, keď zisk a inštinkt egoizmu neboli systémom podporovanou vlastnosťou človeka, bola voda v plánoch odborníkmi zachránená pre potomkov. Ministerstvo životného prostredia sa po kauzách zhoršenia stavu podzemných vôd napr. na tuneloch D1: Višňové, D3: Skalitie – Polom, Milochovej atď. nepoučilo...

Ministerstvo dopravy 30. júna 2005 rozhodlo o príprave úseku D1 vo variante bez tunela Korbelka. V Kralovanech bude križovatka na Oravu (s tunelom Korbelka by nebola). V roku 2009 bolo vydané právoplatné stavebné povolenie.

Keby mimovládky neboli odborne jednostranné/nekompetentné/nezodpovedné, tak by sme už jazdili po D1.

Mimovládky po prvé:

Prvé zabrzdzenie výstavby spôsobili mimovládky už v roku 2008 – 2009. Atakovali ministerstvá, Európsku komisiu, Európsku investičnú banku, aby neposkytli peniaze Slovensku na variant bez tunela Korbelka. Žiadali novú EIA.

Tunel vo Veľkej Fatre spôsobí vydrénovanie podzemnej pitnej vody ako v Malej Fatre,

ktorá bude potrebná v budúcnosti, keď prichádza klimatická zmena. Na tuneli Višňové 20 rokov vyteká 250 až 350 litrov vody za sekundu.

Mimovládky po druhé:

Druhé zabrzdzenie výstavby D1 mimovládky spôsobili, keď sa ministri dopravy Ján Figel a Ján Počiatek snažili začať výstavbu úseku bez tunela Korbelka mimo zosuvného územia (modifikovaný variant s odklonom V1o) po splnení environmentálnych pripomienok Európskej komisie. Štát ich splnil. Veď medvede môžu migrovať aj pod stĺpmi D1 alebo ekoduktami. Vtedy mimovládky v rokoch 2011 – 2012 znovu vypisovali Európskej komisii a ešte viac zdržali výstavbu.

A mimovládky po tretie:

Tretíkrát zabrzdili začiatok výstavby v roku 2017, keď cez agitátorov presadili v rámci EIA znovu tunel Korbelka. Dôkazom sú slová ministra dopravy v denníku Pravda 29. 5. 2017: „...vyjde variant Korbelka, z toho vyplýva, že samozrejme ideme od nuly...“. Takže mimovládky sú pokrytecké, nekorektné, keď hovoria, že občania, obce, mestá, podnikatelia zdržujú výstavbu D1. Celkovo mimovládky spôsobili zdržanie na D1 o 20 rokov.

Hospodárske noviny 12. 6. 2018 uviedli: „Tunel Korbelka si vyžiadali ekoaktivisti, ...“

Prečo ekologické barbarstvo?

- Odborný posudok súčasne uviedol, že všetky závery EIA ohľadne vplyvu výstavby a po výstavbe Korbelky na pramene a na existujúce podzemné vodné útvary sú iba v rovine predpokladov.

- Hodnotenie kvantitatívneho stavu podzemných vôd sa vykonáva podľa výsledkov hydrogeologických prieskumov, a nie na základe hladinového režimu podľa prílohy V bod 2.1. RSV. Podľa úvah bol ako najväčšie riziko Korbelky definovaný trvalý pokles hladiny zásob podzemnej vody. Klimatická zmena.

- Objednávateľ, obstarávateľ a ministerstvo životného prostredia chcú na základe už spomínanej novely zákona o vode nadržanie využívania vôd (výstavba úseku diaľnice) v neprospech ochrany vôd.

- Objednávateľ a ministerstvá životného prostredia a dopravy chcú presadiť výnim-

ky z environmentálnych cieľov pri ochrane zásob podzemnej vody pri Korbelke.

- Ochrana podzemných vôd nie je v realite prioritou súčasného vedenia ministerstva životného prostredia – prax pri Korbelke.

Prečo ekonomické barbarstvo?

- V rokoch 2009 – 2010 sa vykúpili pozemky, realizovali sa stavebné práce za 40 mil. € (základy mostov, výrub drevín, odstránenie humusu, prístupové cesty, preložky vedení atď.).

- Minister dopravy v roku 2012 hovoril, že trasa s tunelom Korbelka bude drahšia o 183 miliónov €.

- Ministerstvo životného prostredia v roku 2017 tvrdilo, že s tunelom Korbelka bude úsek drahší o 100 mil. €. Kde zmizlo 83 mil. €?

- Po opatreniach na „záchranu vody“ cena raketovo narástla. V súčasnosti je úsek s Korbelkou drahší o 300 mil. €. A bez záruky, že nevydrénujeme vodu. Tie peniaze by stačili na úsek D3 Žilina – Kysucké Nové Mesto.

- Prevádzka tunela je drahšia ako povrchového variantu V1o až o desiatky tisíc ročne.

- Na tunel sa v priemere spotrebuje 2,8-krát viac betónu ako na variant bez tunela.

Zhrnutie:

Pochybný projekt Korbelka je nahraditeľný modifikovaným povrchovým variantom V1o mimo zosuvného územia, ktorý okrem záchrany zásob podzemnej pitnej vody pod národným parkom a NATURA 2000 je lacnejší na investície aj prevádzku o stovky miliónov. Zároveň by tak boli zohľadnené obidva verejné záujmy: diaľnica aj ten dôležitejší – podzemná pitná voda použiteľná bez úprav. Bolo by to ekonomicky výhodné bez vyvolaných investícií a pri zohľadnení klimatickej zmeny. ■

Aktivity na ochranu a trvalo udržateľný rozvoj Tatier pokračujú

Máme jedny TATRY a tie jednu faunu i flóru. Budú mať raz TATRY, významný medzinárodný karpatský subregión, spoločnú slovensko-poľskú integrovanú stratégiu ochrany a trvalo udržateľného rozvoja? Keď ich vlastní Slovenská a Poľská republika a spravuje Malopoľské vojvodstvo a Prešovský i Žilinský samosprávny kraj?

Na začiatku týchto procesov nám ani vo sne nenapadlo, že pri hľadaní systémového riešenia na ochranu a trvalo udržateľný rozvoj TATIER budeme musieť začať KARPATSKOU STRATÉGIU, ktorú bude musieť odobriť Európska únia. Karpatská stratégia bude významným a vhodným finančným nástrojom EÚ na pomoc karpatským krajinám a ich ekonomikám. Ale poďme po poriadku...

Karpatský dohovor (Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát) podpísalo v Kyjeve pred 19 rokmi, v máji 2003, sedem signatárskych krajín (Česko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Srbsko a Ukrajina). V súčasnosti má Dohovor prijatých a podpísaných päť implementačných protokolov: protokol o biodiverzite, o lesoch, o cestovnom ruchu, o doprave a o trvalo udržateľnom poľnohospodárstve a rozvoji vidieka. Cieľom Dohovoru je zlepšiť kvalitu života, posilniť miestne ekonomiky a komunity a chrániť prírodné hodnoty a kultúrne dedičstvo.

V septembri 2018 v poľskej Krynici-Zdrój podpísali predstavitelia Maďarska, Poľska, Slovenska a Ukrajiny Deklaráciu o vzniku Stratégie EÚ pre karpatský región a v decembri 2019 Európsky výbor regiónov (EVR) schválil Stanovisko k makroregionálnej stratégii pre Karpaty. Vyzval v ňom Európsku komisiu, aby podporila iniciatívu vytvoriť makroregionálnu stratégiu pre karpatský región ako ďalšiu makroregionálnu stratégiu a druhú stratégiu zameranú na európsku oblasť horského charakteru.

Slovensko je jediná signatárska krajina Karpatského dohovoru, kde každý vrch má druhé meno Karpaty a táto iniciatíva sa dotýka celej krajiny a všetkých jej krajov, regiónov. Na Slovensku zo 79 okresov má 36 okresov status prihraničných a 48 % obyvateľstva Slovenska má status prihraničného obyvateľstva.

V minulom roku vo februári až júli viedol EVR celoeurópsku diskusiu na tému „Cezhraničná spolupráca a územia EÚ“, o ktorých sa podľa analýz z roku 2017 vie, že tvoria cca 40 % územia EÚ, žije v nich cca 30 % obyvateľov EÚ (cca 150 mil. občanov), a pokiaľ by EÚ a členské štáty odstránili neprimeranú a nadbytočnú byrokraciu, tieto regióny by mohli produkovať minimálne o 8 % HDP viac. EVR na konci júla minulého roka prijal a poslal kompetentným inštitúciám EÚ svoje uznesenia a odporúčania, aby cezhraničná spolupráca a územia boli v popredí politickej agendy EÚ, čo je plne v súlade s našimi nižšie uvedenými iniciatívami.

Dňa 5. októbra 2018 na medzinárodnom horskom fóre v Zakopanom podpísalo päť poľských hospodárskych komôr (Poľsko-slovenská, Krakovská, Sadecká, Novotarská a Tatranská) a tri slovenské obchodné komory (Slovensko-poľská, Prešovská a Žilinská regionálne komory SOPK MEMORANDUM obchodných komôr →

→ pôsobiacich pod TATRAMI s návrhom verejnému a súkromnému sektoru Poľskej a Slovenskej republiky „Obnovme spoločne rozvoj poľsko-slovenských TATIER.“

Dňa 17. septembra 2020 v Liptovskom Mikuláši na Kongrese Združenia Euroregión Tatry podpísali tie isté poľské a slovenské obchodné komory Iniciatívu za vytvorenie medzinárodného subregiónu TATRY v procesoch Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len FONDOV EÚ) v rozpočtovom období 2021 – 2027. Memorandum aj Iniciatíva boli zaslané predsedom vlád Poľska a Slovenska, príslušným ministerstvám a tiež dotknutým regionálnym i viacerým miestnym samosprávam.

Neformálne závery všetkých stretnutí konštatovali, že Iniciatívy sú dobrým základom jediného reálneho, múdreho, zodpovedného a efektívneho spôsobu, ako TATRÁM zabezpečiť ochranu i trvalo udržateľný rozvoj z pohľadu životného prostredia, infraštruktúry a tiež cestovného ruchu a nielen im. Zároveň však všetky stretnutia konštatovali, že bez aktívnej líderskej a koordinátorskej účasti príslušných národných autorít, regionálnych autorít a EÚ sú tieto Iniciatívy nerealizovateľné.

Dnes v krajine karpatského regiónu, krajine susediacej a žiadajúcej o vstup do EÚ, na Ukrajine, zúri nevyhlásená vojna a ostatné krajiny karpatského regiónu, krajiny na východnej hranici EÚ, sú touto vojnou najviac hospodársky dotknuté a najviac Ukrajine pomáhajú.

Uvedené skutočnosti vnímame ako výzvu, ako zodpovednosť a príležitosť na zmysluplné a nanajvyš potrebné zmeny.

Trojúrovňová Iniciatíva

Vychádzajúc z uvedených skutočností národné obchodné komory signatárskych krajín Karpatského dohovoru prichádzajú s touto trojúrovňovou Iniciatívou:

- **na medzinárodnej európskej úrovni** sa budú národné obchodné komory signatárskych krajín Karpatského dohovoru aktívne zasadovať prostredníctvom Združenia európskych obchodných komôr EUROCHAMBRES so sídlom v Bruseli o schválenie Karpatskej stratégie za oficiálnu makro-regionálnu stratégiu uznanú EÚ s postavením, aké majú Alpská, Baltská, Dunajská, či Adriaticko-Iónska stratégia, a žiadajú EUROCHAMBRES, aby sa stal lídrom/nositeľom tejto idey na európskej úrovni,

- **na národných úrovniach signatárskych krajín Dohovoru** odporúčajú témy Karpatskej stratégie koordinovať predsedami vlád, resp. hospodárskymi podpredsedami vlád, nakoľko sú prierezové, nadrezortné i nadnárodné. Vďaka tomu sa zvýrazní Karpatská stratégia smerom k EÚ, v jej krajinách a tiež smerom k jej dotknutým cezhraničným karpatským subregiónom, a

- **na cezhraničných karpatských regionálnych úrovniach signatárskych krajín Dohovoru** pôjde regionálnym obchodným komorám o prípravu a realizáciu spoločných integrovaných stratégií všetkých cezhraničných karpatských území (subregiónov) v spolupráci s dotknutými verejnoprávnymi inštitúciami týchto krajín.

Od minulého roka prihraničné regionálne obchodné komory v spolupráci so zástupcami Malopoľského, Podkarpatského a Sliezskeho vojvodstva na poľskej strane, ako aj Prešovského a Žilinského kraja na slovenskej strane (regionálne samosprávy), cezhraničných území pozdĺž celej 541 km dlhej poľsko-slovenskej hranice, komunikujú o vytváraní jednotných integrovaných cezhraničných stratégií, o ich ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji. Ide o tri cezhraničné poľsko-slovenské karpatské euroregióny (subregióny): Podkar-

patský, Tatranský a Beskydský. Dnes tieto regionálne verejnoprávne inštitúcie začínajú rokovať o pripojení sa k ich iniciatíve s českými prihraničnými regionálnymi komorami a samosprávami a budú nasledovať ostatné regionálne komory a samosprávy na spoločných hraniciach Slovenska s Maďarskom, Rakúskom i Ukrajinou.

Karpatská stratégia bude významným a vhodným finančným nástrojom EÚ na pomoc dotknutým karpatským krajinám a ich ekonomikám nielen v týchto časoch, ale i po skončení vojny na Ukrajine, v dobe jej obnovy. Nielen dotknutým krajinám, ale predovšetkým ich cezhraničným karpatským subregiónom. Naše dnešné rozhodnutia ovplyvnia náš život zajtra. ■

Nevymýšľajme vymyslené, učme sa od skúsenejších

Lanovka Skyway:
Mont Blanc
a vrcholová stanica
Punta Helbronner

Horský masív Mont Blanc... Pohorie v Západných Alpách na území Francúzska, Talianska a Švajčiarska. Spolupráca medzi regiónmi týchto krajín, rozvoj cestovného ruchu, infraštruktúry a zároveň spoločná ochrana pohoria a jeho trvalo udržateľný rozvoj – to by mohla byť inšpirácia aj pre náš cezhraničný tatranský región. A tak sa 18 ľudí zo Slovenska a Poľska pod taktovkou Prešovskej regionálnej komory SOPK vybralo „na skusy do sveta“. Smer: Mont Blanc a okolie.

Montblanský masív je pohorie v Západných Alpách rozkladajúce sa na území Francúzska, Talianska a Švajčiarska. Väčšina celkovej rozlohy (1 500 km²) masívu sa nachádza vo Francúzsku. Toto pohorie má výnimočné postavenie v rámci celých Álp. Tu sa nachádza najvyššia hora Álp i západnej a strednej Európy (4 810 m n. m.).

Na talianskej strane je masív súčasťou hornatého regiónu so zvláštnym autonómnym postavením – Valle d'Aosta. Rozlohou, počtom a hustotou obyvateľov je najmenším regiónom v Taliansku. Valle d'Aosta je alpské údolie, ktoré spolu s ďalšími údoliami zahŕňa svahy vrchov ako Mont Blanc, Monte Rosa a Matterhorn.

Poznávací cesta „MONT BLANC – infraštruktúra v horskej krajine“ sa konala od 18. do 22. septembra 2022. Skupinu 18 účastníkov tvorili zástupcovia podnikateľských subjektov Prešovskej regionálnej komory SOPK, miestnej akčnej skupiny (MAS) Pro Tatry, regionálnej samosprávy Prešovského a Žilinského kraja a tiež poľského powiatu (okresu) Tatrzańského. →

Lanovka Skyway: Historická kabína pred údolnou stanicou

Lanovka Skyway:
Prechod vo
vrcholovej stanici
na lanovku na horu
Aiguille du Midi

AKTIVITY SOPK

Aiguille du Midi:
Občerstvenie
na medzistanici

Courmayeur: Sport Center

Courmayeur: Radnica a kostol

→ **Cieľom** podujatia bolo oboznámiť sa s inovatívnymi projektmi infraštruktúry v oblasti cestovného ruchu a ich prínosom k regionálnemu rozvoju v horskej krajine, ako aj možný transfer a adaptácia týchto poznatkov na naše podmienky.

Zámerom poznávacej cesty bolo tiež prezentovať náš cezhraničný tatranský región i severovýchodné Slovensko a vďaka tomu začať vytvárať partnerstvá, ktoré sú základným predpokladom a podmienkou úspešnej spolupráce. Keďže horský montblanský masív je stretom troch krajín, logickou témou bola aj ich vzájomná cezhraničná spolupráca pri realizácii projektov spoločnej infraštruktúry.

Cesta sa uskutočnila tiež vďaka aktívnej komunikácii a podpore zástupcov Veľvyslanectva Talianskej republiky na Slovensku, Veľvyslanectva SR v Taliansku, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a tiež Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Deň prvý...

Naša poznávacia cesta sa začala v historickom mestečku **Arona** na brehu Lago Maggiore a stretnutím s honorárnym konzulom v **Miláne** Luigim Cuzzolinom. Hovorilo sa okrem iného o obnovení pravidelnej leteckej linky Poprad – Miláno, a to aj v súvislosti s blížiacimi sa zimnými olympijskými hrami v Miláne a Cortine d'Ampezzo 2026.

Deň druhý...

Turistický rezort na úpätí Mont Blancu, mestečko **Courmayeur** (1 224 m n. m.), je známy predovšetkým modernými kabínkovými lanovkami, z ktorých je krásny výhľad aj na Matterhorn či Monte Rosa. Courmayeur je centrom športu, kúpeľníctva a kongresov. V hlavnej letnej a zimnej sezóne sa z mestečka s necelými 3-tisíc obyvateľmi stáva 30-tisícové mesto. Ako dokáže zvládať tieto metamorfózy?

To sme sa snažili dozvedieť na stretnutí s Robertom Rotom, primátorom Cour-

mayeur, a ďalšími zástupcami miestnej samosprávy, združení cestovného ruchu a regionálnej obchodnej komory. Súčasťou pracovného stretnutia bola aj diskusia o možnostiach spolupráce.

O možnej spolupráci sme hovorili aj s Alesandrom Giovenzim, primátorom mestečka **Verres** (región **Valle d'Aosta**) a predsedom regionálnej MAS, a tiež o výmene skúseností zo svojich činností.

Deň tretí...

Prehliadka **lanovky Skyway Monte Bianco** a na jej medzistanici prezentácia tohto projektu priniesli veľa zaujímavých informácií. Moderná visutá lanovka bola dokončená v roku 2015 na talianskej strane masívu Mont Blanc. Je to technický unikát, ktorý vedie až na samotnú štátnu hranicu s Francúzskom. Lanovka sa skladá z troch architektonicky odlišne pomenovaných staníc:

- spodná Pontal d'Entrèves vo výške 1 300 m n. m.,

Lanovka Skyway: Účastníci pred údolnou stanicou

- • Pavillon du Mont Fréty (2 200 m n. m.),
- vrchná Punta Helbronner vo výške 3 466 m n. m.

Všetky boli navrhnuté tak, aby splynuli s horským prostredím a minimalizoval sa dopad na životné prostredie a spotrebu energie. Priamo z najvyššej stanice pokračuje ďalšia horizontálna lanovka, už čisto francúzska, končiaca v masíve hory Aiguille du Midi a prevádzkovaná len v letných mesiacoch.

Keď sa pomaly končila životnosť skoro 70-ročnej starej kabínkovej lanovky, začali prichádzať skoro z celého Talianska návrhy „najlepších“ riešení. Ako prví sa ozvali „zelení“, potom „historici“, nakoniec o lanovke rozhodol autonómny región v spolupráci s miestnymi samosprávami. Lanovku nefinancovala EÚ ani taliansky štát, ale región s viacerými samosprávami a bankami. A prevádzkuje ju spoločnosť patriaca regiónu Valle d'Aosta. Ľudia žijúci a späť s regiónom totiž najlepšie vedia, čo región potrebuje a vedia sa o to aj najlepšie starať.

Na prezentácii o **Montblanskom tuneli** s Riccardom Rigaccim, generálnym riaditeľom spoločnej francúzsko-talianskej firmy zabezpečujúcej jeho prevádzku, sme sa dozvedeli, že tunel pod masívom spája talianske údolie d'Aosta s francúzskym mestom Chamonix-Mont Blanc. Tunel stavali v rokoch 1954 – 1965. Meria 11,6 km, šírka vozovky je 7 m a cestu z Courmayeur do Chamonix skraca o viac ako 1,5 hodiny. Od otvorenia ho prevádzkovali dve firmy, francúzska a talianska, do tragického požiaru v roku 1999. Zahynulo pri ňom 39 ľudí. Tunel bol odstavený tri roky a jeho rekonštrukcia a modernizácia stáli 350 mil. €. Hlavná príčina tragédie: nedostatočná koordinácia medzi správcovskými firmami a zaostávajúce investície do bezpečnosti prevádzky tunela. Od opätovného spustenia tunela do prevádzky správu zabezpečuje jedna spoločná francúzsko-talianska spoločnosť, a to **EZUS Mont Blanc** (Európske zoskupenie územnej spolupráce), založená podľa platnej legislatívy EÚ a zamest-

návajúca vyše 200 pracovníkov. Podľa rovnakej legislatívy bol založený v roku 2013 aj náš slovensko-poľský EZUS TATRY a ďalšie iné...

Deň štvrtý...

Transfer z Courmayeur do Chamonix (995 m n. m.), aby sme osobne zažili a spoznali najväčšiu miestnu atrakciu – visutú lanovku na horu Aiguille du Midi. Cesta tunelom trvala cca 15 min. **Chamonix-Mont Blanc** (skrátaná verzia: Chamonix) je mesto (cca 11-tisíc obyvateľov) vo východnom Francúzsku v departemente Horné Savojsko neďaleko hraníc Francúzska, Švajčiarska a Talianska na úpätí masívu Mont Blanc.

Chamonix je obľúbené stredisko zimných športov, v roku 1924 sa tu konali zimné olympijské hry. Oblasť Chamonix je ideálne miesto pre väčšinu extrémnych športov ako horolezectvo na skalách i ľadovcoch, extrémne lyžovanie, paragliding či rafting.

Visutá kabínová lanovka Téléphérique de l'Aiguille du Midi bola postavená v roku 1955. Dodnes drží svetový rekord ako kabínová lanovka s najväčším prevýšením. Východiskový bod lanovky sa nachádza v nad-

TATRY poznáme u nás ako Západné, Vysoké a Belianske, Poliaci len ako TATRY a poniektorí aj ako KORUNU KARPÁT. Rozloha spolu: 785 km² z toho: Slovensko: 610 km² (77,7 %) Poľsko: 175 km² (22,3 %)

morskej výške 1 035 m n. m., odtiaľ pokračuje do stanice Plan de l'Aiguille vo výške 2 317 m n. m. a potom do najvyššieho bodu vo výške 3 777 m n. m. Cesta ďalej pokračuje výťahom na vrchol hory (3 842 m n. m.), kde sa nachádza vyhlídková plošina. Na druhej strane hory bola postavená ďalšia lanovka, ktorá mierne klesá smerom k stanici Gros Rognos a pokračuje ďalej cez Glacier du Geant až do stanice Pointe Helbronner (3 466 m n. m.) na talianskej strane masívu. Takže celý masív Mont Blanc je možné prekonať s použitím lanoviek.

Deň piaty, posledný...

V záverečný deň našej intenzívnej poznávacej cesty sme v **Courmayeur** absolvovali s odborným výkladom prehliadku moderného multifunkčného športového centra a na spiatocnej ceste prehliadku historického centra **Milána**. Jediným naplánovaným, ale nezrealizovaným stretnutím našej cesty bolo stretnutie so zástupcami organizačného výboru ZOH Miláno – Cortina d'Ampezzo 2026 na tému obnovenie pravidelnej leteckej linky Poprad – Miláno. Toto stretnutie sa však napokon podľa dohody uskutočnil v druhej polovici novembra 2022.

Čo sme si z cesty odniesli

Päť dní v Taliansku a Francúzsku bolo veľmi poučných a podnetných. Okrem množstva emócií, veľkého rešpektu k realizovaným projektom a technickým riešeniam je každému jasné, že títo ľudia svoje krajiny majú radi a preto ich vedia chrániť a zveľaďovať. Nespočetné množstvo originálnych technických realizácií rieši ekologicko-logistické problémy a vytvára veľké množstvo jedinečných atrakcií.

Námet pre Tatry

Dokážeme my v našich spoločných slovensko-poľských TATRÁCH vybudovať jednotný, moderný a komplexný integrovaný dopravný systém? TATRY, významný medzinárodný karpatský subregión, nevyhnutne potrebujú systémové riešenie, a to spoločnú slovensko-poľskú integrovanú stratégiu ochrany a trvalo udržateľného rozvoja. ■

MOTIVÁCIA nakopne rovnako učiteľov, ako aj žiakov

V systéme stredného odborného vzdelávania sa veľa hovorí o potrebe digitalizácie na európskej aj národnej úrovni. Sú prijaté stratégie, nástroje na analýzu (napríklad SELFIE...), fondy EÚ. Vie sa tiež, že digitalizácia je potrebná v každom z odborov vzdelávania naprieč všetkými sektormi, počnúc zdravotníctvom, končiac poľnohospodárstvom. Tiež je známe, že problém vo vzdelávaní nevyriešia samotné investície do softvérov, hardvérov, technológií..., ale že zúfalo chýbajú odborníci / učitelia. Lebo ktorý „ajták“ bude pracovať v školstve, keď inde zarobí niekoľkonásobne viac?

Výpočtom akýchkoľvek argumentov sa prestaneme zaoberať v momente, keď dokážeme zvládnuť MOTIVÁCIU. MOTIVÁCIA nakopne rovnako učiteľov, ako aj žiakov. Odrazu sa všetko dá a výsledky sa nabaľujú ako snehová guľa... Dokonca aj peniaze sa nájdu(?).

Prešovská regionálna komora SOPK je partnerom projektu DIGIS so zameraním na vzdelávanie v oblasti „programátor a operátor dronov“ a „virtuálna realita“. Spolu s nami je v projekte DIGIS aj Spojená škola Prešov na ulici Ludmily Podjavorinskej 22, čo bola veľmi dobrá voľba. Po úvodných štandardných analýzach, spracovaní vzdelávacieho programu (curriculum) a nastavení ostatných pilotných parametrov sa učitelia a žiaci vybrali do Prahy, aby absolvovali úvodný pilotný kurz. Spôsob a metodika výučby, ako aj podpora zo strany ostatných partnerov znamenali veľký pozitívny prelom a podporili záujem učiteľov a žiakov o prácu s dronmi a možnosti využitia virtuálnej reality v procese vzdelávania. Po stretnutí v Prahe ostali kontakty medzi školami a partnermi veľmi

SPOJENÁ ŠKOLA
L. PODJAVORINSKEJ 22
PREŠOV

IKT a digitalizácia stredného odborného vzdelávania

Zhrnutie kľúčových odporúčaní z pohľadu školy:

- **Systematická** obnova softvéru a hardvéru, bez ohľadu na zapojenie do nejakých mimoriadnych projektových výziev
- **Systematické** vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov na aktuálne technologické trendy, ktoré budú pripravované v spolupráci so zamestnávateľmi
- **Pravidelná** aktualizácia vzdelávacieho obsahu v spolupráci so zamestnávateľmi
- **Jednotný** informačný systém na zber, spracovanie a analýzu dát ohľadom vyučovacieho procesu a trendov, ktorý by bol prístupný všetkým zainteresovaným aktérom

Ján Holub, riaditeľ Spojenej školy Prešov
www.spojenask.edupage.org

živé a všetci sa už tešia na súťaž tých najlepších dronistov v apríli 2023, ktorá bude v španielskej Terrasse.

Možnosti uplatnenia dronov sú veľmi široké, napríklad v poľnohospodárstve, lesníctve, monitoringu objektov, revíziách a záchranárskych prácach, transporte, umení... Slovenská legislatíva stanovuje prísne pravidlá a podmienky na profesionálne využitie dronov, čím sa trochu komplikuje ich využitie napríklad pre potreby samospráv, ale aj v iných oblastiach, avšak v krátkom čase ich intenzívne využívanie plánuje napríklad polícia.

Ukázalo sa, že MOTIVOVANÍ žiaci dokážu byť flexibilní, cielavedomí a teda aj úspešní, a preto ak škola dokáže motivovať, potom splní tú najpodstatnejšiu časť svojej misie.

Kompetentní však nesmú zabudnúť na fakt, že aj motivovaní pedagógovia musia platiť svoje účty a tiež majú životné náklady s rastúcou tendenciou a preto je potrebné tento problém urýchlene vyriešiť. ■

Celý názov projektu:

Projekt DigIS – „Building up a Digital Skills Alliance for the Enhancing of Programming Competencies“
číslo projektu 621690-EPP-1-2020-1-CZ-EPPKA2-SSA, program ERASMUS+

PROJEKT

Ján Václav, riaditeľ Trenčianskej regionálnej komory SOPK
www.sopk.sk/tn

Odborné vzdelávanie v Industry 4.0 sa nás týka!

Ako dopadlo medzinárodné porovnanie procesov odborného vzdelávania a prípravy v oblastiach relevantných pre Industry 4.0 a aké budú odporúčania na ich zlepšenie? Komparatívna analýza je hotová.

Trenčianska regionálna komora SOPK spolu s partnermi projektu EDU4future z Nemecka, Českej republiky, Rakúska, Talianska, Slovenska a Slovinska spracovala komparatívnu analýzu adaptačných procesov odborného vzdelávania a prípravy v oblasti Priemyslu 4.0 (Industry 4.0) a súbor odporúčaní na ich zlepšenie.

Komparatívna analýza je zostavená z národných správ šiestich krajín. Jej prvé výsledky partneri prerokovali v máji tohto roku na stretnutí v Rakúsku. V súčasnosti na základe tejto

komparatívnej analýzy rakúsky partner [ConPlusUltra](#) koordinuje spracovanie návrhu odporúčaní na zlepšenie procesov odborného vzdelávania a prípravy so zameraním na zapracovanie požiadaviek Industry 4.0 do vzdelávacích osnov. Partneri pri návrhu odporúčaní vychádzajú z identifikovaných bariér, príkladov osvedčených postupov a pripomienok z externého prieskumu.

Hlavným garantom pre zostavenie komparatívnej analýzy je [TREXIMA](#) Zlín, ktorá sa špecializuje na analytické služby pracovného trhu.

Komplexná prezentácia všetkých výstupov medzinárodného projektu EDU4future bude 9. novembra 2022 na [záverečnej konferencii „Odborné vzdelávanie v Industry 4.0 sa nás týka“](#) v priestoroch AUTO FORUM Volkswagen Slovakia, a.s. v Bratislave a v priebehu novembra 2022 aj v jednotlivých partnerských krajinách. ■

Viac informácií o projekte:

[web SOPK](#) • [web ERASMUS+](#)

Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

KONFERENCIA

Odborné vzdelávanie v Industry 4.0 sa nás týka!

Slovenská obchodná a priemyselná komora spolu s partnermi projektu „Vzdelávať pre budúcnosť“ (EDU4future) pozývajú na konferenciu venovanú praktickým odporúčaniam a prezentáciám dobrej praxe v systéme odborného vzdelávania a prípravy.

Podujatie je záverečnou medzinárodnou konferenciou projektu zameraného na zmapovanie spôsobu a vyhodnocovanie požiadaviek trhu práce v súvislosti s digitalizáciou a Priemyslom 4.0 do odborného vzdelávania

a prípravy na Slovensku, v Rakúsku, Českej republike, Nemecku, Slovinsku a v regióne Benátsko v Taliansku.

Popri prezentácii výstupov projektu „Vzdelávať pre budúcnosť“ budú predstavené aj najnovšie trendy v zladzovaní potrieb trhu práce so vzdelávaním a systémom duálneho vzdelávania. Na záver konferencie je zaradená možnosť prehliadky závodu Volkswagen a Duálnej akadémie, ktoré patria do segmentu dynamicky sa rozvíjajúcej oblasti – automotive.

Partneri projektu:

- [Slovenská obchodná a priemyselná komora](#)
- [TREMIMA, s.r.o. Zlín](#)
- [Akademie für berufliche Bildung GmbH, Dresden](#)
- [ConPlusUtra GmbH, St. Pölten](#)
- [t2i – trasferimento tecnologico e innovazione s.c. a r.l., Verona](#)
- [G&P svetovanie Gregor Jagodič s.p., Ljubecna](#)

Termín: 9. 11. 2022

Čas: 9.00 h

Miesto: Volkswagen Slovakia, a.s.,
J. Jonáša 1, Bratislava – Devínska
Nová Ves

Program:

I. blok: 9.00 – 10.50 h

- Prívitanie a predstavenie projektu „EDU4future“ / SOPK
- Aktuality v programe ERASMUS+ / Národná agentúra ERASMUS+
- Sektorovo riadené inovácie / Trexima Bratislava, spol. s r.o.
- Smerovanie duálneho vzdelávania na Slovensku / ŠIOV

- Medzinárodná metodika na spracovanie hodnotiacich správ (IO1 EDU4future) / [Akademie für berufliche Bildung GmbH, Dresden](#)
- Hodnotiace správy o krajinách Slovensko, Rakúsko, Nemecko, Česká republika, Slovinsko a región Benátsko (IO2 EDU4future) / [t2i – trasferimento tecnologico e innovazione s.c. a r.l., Verona](#)

II. blok: 11.10 – 12.10 h

- Porovnávací analýza (IO3 EDU4future) – vzájomné porovnanie krajín Slovensko, ČR, Rakúsko, Nemecko, Slovinsko a región Benátsko / [TREMIMA, s.r.o. Zlín](#)
- Odporúčania na zlepšenie postupov pri aktualizácii vzdelávacích programov (IO4 EDU4future) / [ConPlusUtra GmbH, St. Pölten](#)
- Diskusia

12.10 – 12.50 obed

III. blok: 12.50 – 16.15 h

- Prehliadka závodu Volkswagen Slovakia. Zoznámte sa so svetom automobilovej výroby a ako sa vo Volkswagene Slovakia implementujú kvalifikačné zručnosti a systémy pre Priemysel 4.0. Prehliadka bude v slovenskom jazyku.

Záujem potvrdte v prihláške

- Prehliadka Duálnej akadémie – súkromná SOŠ Automobilová (ukážka jedného z príkladov dobrej praxe EDU4future). Prehliadka bude v slovenskom jazyku.

Záujem potvrdte v prihláške

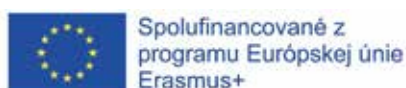
Účastnícky poplatok: BEZPLATNE

[Prihláška](#)

[Viac info o projekte](#)

KONTAKT a podrobnejšie informácie:

Trenčianska RK SOPK
Ľubica Žovincová • Ján Václav
tel.: 032/6523 834
sopkrktn@sopk.sk
www.sopk.sk/tn

TRASFERIMENTO TECNOLOGICO
INNOVAZIONE
SISTEMA CAMERALE VENETO

AFBB

TREMIMA
FOCUSED ON PEOPLE

G&P svetovanie

Slovak
Chamber
of Commerce
and Industry
Trenčín Regional Chamber

TREXIMA

VYUŽÍVAJTE SLUŽBY SLOVENSKEJ OBCHODNEJ A PRIEMYSELNEJ KOMORY PRE PODNIKATEĽOV

VYDÁVANIE CERTIFIKÁTOV PRE ZARUČENÝ ELEKTRONICKÝ PODPIS

OVEROVANIE OBCHODNÝCH DOKLADOV

Certifikačné služby SOPK ako súčasť podpory exportu sa týkajú osvedčovania právnych skutočností dôležitých v medzinárodnom obchode medzi privátnymi spoločnosťami

VYSTAVOVANIE ATA KARNETOV

Karnet ATA je medzinárodne unifikovaný colný dokument, ktorý umožňuje uskutočňovať tranzit a dočasný dovoz tovaru do tretích krajín bez platenia cla a iných dovozných poplatkov (DPH), bez obchodno-politických obmedzení a bez splnenia colných formalít podľa národných colných predpisov jednotlivých krajín počas jedného roka (t. j. 12 mesiacov)

PORADENSKÉ A KONZULTAČNÉ SLUŽBY

- Právne poradenstvo v oblasti podpory a ochrany podnikania
- Poradenstvo v ďalších oblastiach:
 - medzinárodný obchod, colné a technické predpisy
 - aplikácia colných predpisov EÚ a SR
 - technické prekážky obchodu
 - informatika, komunikácia a sekcie
 - rozhodcovské súdnictvo
 - projekty a mnohé ďalšie

PORADENSTVO k uvedeným i ďalším službám,
ktorých prehľad je na www.sopk.sk

Podrobnosti o službách SOPK pre podnikateľov a zoznam pracovísk, ktoré ich poskytujú, spolu s kontaktnými údajmi nájdete na stránke www.sopk.sk v časti **SLUŽBY A CENNÍKY**.

24. 10. 2022

Firmy budú mať v 1. štvrtroku 2023 zastropované ceny energií

Pri elektrine to bude na úrovni 199 eur za megawatthodinu a pri plyne 99 eur za megawatthodinu. Nad túto úroveň preplatí štát 80 % výdavkov.

„Týmto opatrením pokryjeme takmer celý sektor firiem. Zostávajú nám ešte energeticky extrémne náročné firmy, tie bude riešiť ministerstvo hospodárstva individuálne,“ vyhlásil predseda vlády Eduard Heger po rokovaní tripartity 24. októbra 2022.

Opatrenie má zatiaľ platiť do konca 1. štvrtroka 2023. V marci vláda podľa Hegera prehodnotí túto pomoc podľa

situácie na trhoch. „Podľa toho aj rozhodneme, či budeme v tejto pomoci ďalej pokračovať a v akej podobe,“ avizoval. Zároveň upozornil, že budúcoročná pomoc s energiami je naviazaná na schválenie štátneho rozpočtu na rok 2023 v parlamente. V ňom je pripravených na tento účel celkovo 3,5 mld. €, z toho časť aj na pomoc firmám. „Je dôležité, aby štátny rozpočet bol schválený v parlamente,“ dodal.

Minister financií Igor Matovič zopakoval, že pomoc firmám je podmienená schválením rozpočtu a štát by mal vynaložiť na túto pomoc v prvom štvrtroku asi 500 mil. €. O rovnakú pomoc môžu podľa neho požiadať firmy aj v tomto roku, a to na základe účtov za september a október. Pomoc však bude obmedzená hornou hranicou 500-tisíc € na firmu do konca tohto roka a 100-tisíc € za každý mesiac na firmu v budúcom roku. ■

24. 10. 2022

Kompenzácie pre firmy sú podľa SaS možné aj bez schválenia rozpočtu

Richard Sulík tvrdí, že na ministerstve hospodárstva pomoc pre podnikateľov zasiahnutých vysokými cenami energií navrhovali dlhodobo, ale minister financií Igor Matovič ju blokoval.

Matovič podľa lídra SaS zabudol dodať, že aj v prípade neschválenia rozpočtu bude na kompenzácie cien energií v budúcom roku k dispozícii aj 900 mil. € schválených v tohtoročnom rozpočte, ktoré sa automaticky premietnu v rámci provízií. „Takisto na kompenzácie budú k dispozícii aj európske zdroje, na využitie ktorých sme vládu vyzývali od apríla. Nevidíme preto najmenší dôvod hlasovať za štátny rozpočet, ktorý je určený len na predvolebnú kampaň OLANO,“ zdôraznil Sulík.

Predstavená kompenzácia nie je podľa SaS ničím novým, len odkopírovaným českým návrhom, ktorý sa dá uskutočniť aj bez schválenia štátneho rozpočtu. „Okrem kompenzácií zo štátneho rozpočtu sme na ministerstve hospodárstva na pomoc podnikateľom navrhovali použiť nevyčerpané eurofondy, prípadne dať k dispozícii elektrinu vyrobenú v štátnych vodných elektrárnach,“ skonštatoval poslanec za SaS a bývalý štátny tajomník rezortu hospodárstva Karol Galek. Dodal, že Matovič a jeho ministri buď nesúhlasili, alebo radšej nereagovali. Na ministerstve preto podľa neho ostali odkázaní na riešenia vo vlastnej kompetencii.

26. 10. 2022

Milan Krajniak: Vláda sa rozhodla zvýšiť pomoc s cenami energií pre podniky

Minister financií Igor Matovič spresnil, že ministerstvo hospodárstva aktuálne rokuje so zástupcami energeticky náročných firiem o optimálnom riešení ich podpory.

Po zverejnení návrhu Európskej komisie, podľa ktorého by mohli štáty pomôcť energeticky náročným podnikom až do výšky 150 mil. €, zvažuje kabinet Eduarda Hegera zvýšenie financovania schém pomoci. Podľa ministra práce Milana Krajniaka chce vláda nastaviť pomoc čo najefektívnejšie, a preto musí ešte vyriešiť niekoľko problémov. Jedným z nich sú napr. vysokoziskové firmy, ktoré by však mali podľa aktuálne nastavených kritérií na pomoc tiež nárok.

Dotovanie energeticky náročných podnikov maximálnou výškou podpory navrhnutou Európskou komisiou by však podľa ministra financií Igora Matoviča Slovensko finančne nezvládlo. „Máme veľký priestor, 3,5 miliardy eur na budúci rok, na druhej strane s ním musíme hospodáriť zodpovedne,“ povedal.

Minister dodal, že už predstavená pomoc pre firmy so zastropovaním ceny plynu a elektriny bude štátnu kasu stáť iba v prvom štvrtroku budúceho roka 500 mil. €. „Nikto z nás nevie odhadnúť, ako sa budú ceny do konca roka vyvíjať,“ upozornil Matovič. →

Minister nechcel spresniť, o akú sumu by sa mohla pomoc podnikom zvýšiť, no upozornil, že v prípade štátnej pomoci nad 500-tisíc € za rok musia byť spoločnosti v prevádzkovej strate a pomoc je možná iba do výšky 30 % prevádzkovej straty. Vláda však podľa neho firmám pomôže, aby sa vyhli krachu, keďže by peniaze aj tak museli vynaložiť na nezamestnaných.

27. 10. 2022

Zväz pekárov: Podpora zamestnávateľov zo strany štátu prišla neskoro

Vedenie štátu podľa zväzu zneisťuje zamestnávateľov vyhrážkami o možnom neschválení štátneho rozpočtu a neposkytnutí deklarovanej podpory.

Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov (SZPCC) upozornil, že namiesto toho, aby štát kompenzoval zamestnávateľom obdobie, kedy prišlo k najväčším stratám pre extrémne ceny energií, teda od mája do augusta, kompenzovať chce obdobie, ktoré dokonca ešte ani nie je ukončené.

„Vitame, že sa vláda po dlhých mesiacoch dostala k predstaveniu pomoci. Faktom však je, že to, čo predstavili, je zo strany vlády vysoko špekulatívne a prichádza neskoro. Po prvé, nikto z predstaviteľov štátu nezdôvodnil, prečo zvolili na kompenzácie len mesiace september a október, kedy sa trh s energiami začína stabilizovať. Po druhé, kompenzácia sa netýka distribučných poplatkov, ktoré sa budú aj naďalej počítať z extrémne vysokej celkovej a nie stropovanej ceny,“ povedal predseda predstavenstva SZPCC Milan Lapšanský.

Ak napríklad podľa zväzu pekáreň zaplatila za posledných šesť mesiacov, vrátane októbra, za energie medzi-

ročne o 600-tisíc € viac, ohlásená pomoc by predstavovala kompenzáciu len 34-tisíc €. To je len asi 5 % zvýšených nákladov iba za energie, čiže ročné náklady približne len na dvoch zamestnancov. V pekárskom, cukrárskom a cestovinárskom sektore ich pritom pracuje viac ako 12-tisíc. Vstupy v pekárskom odvetví však zdraželi v desiatkach či stovkách percent aj za suroviny, obaly či náklady na logistiku.

„Podpora, ktorú vláda predstavila, nie je pre pekárov, cukrárov a cestovinárov riešením katastrofálnej situácie. Navyše opätovné naviazanie príplatkov za prácu v noci, cez víkendy a sviatky bez odpustenia poistného a odvodov zamestnávateľom, ktoré koalícia bez akejkoľvek diskusie s podnikmi podporila, je počas energetickej krízy likvidačné,“ podčiarkol Lapšanský.

28. 10. 2022

Rezort pripravuje pre energie schému pomoci, ktorú predloží Európskej komisii

Ministerstvo hospodárstva reagovalo na stanovisko Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov, podľa ktorého podpora zamestnávateľov zo strany štátu prišla neskoro a je špekulatívna.

„Keďže aktuálne prebieha intenzívna komunikácia o podmienkach schémy pomoci, rezort hospodárstva poskytne detaily hneď, ako to bude možné. Zároveň sa pripravuje kompenzácia za obdobie spätne. Aktuálne pripravujeme schému pomoci, ktorá bude v najbližšom období predložená na schválenie Európskej komisii,“ spresnila v reakcii na vyjadrenia Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov hovorkyňa ministerstva hospodárstva Mária Pavlusíková. ■

Kancelária SOPK v Lučenci je k 30. septembru 2022 zrušená!!

Všetky služby bude zabezpečovať Banskobystrická regionálna komora SOPK v Banskej Bystrici.

Ak potrebujete:

- oslužby overovania obchodných dokladov,
- ONP/CO v elektronickej a papierovej forme,
- overovanie obchodných faktúr a vidovanie iných dokumentov,

kontaktujte sa mailom:

overovaniebb@sopk.sk

alebo telefonicky:

048/4125 634 – 5

KONTAKTY:

Marína Spírová

riaditeľka Banskobystrickej

RK SOPK

tel.: 048/4125 633

Mária Dvořáčková

• overovanie obchodných dokladov

• vydávanie certifikátov pre elektronický podpis

tel.: 048/4125 635

Elena Stieranková

• overovanie obchodných dokladov

• projekty

tel.: 048/4125 634

ADRESA:

Banskobystrická regionálna komora SOPK

Nám. Š. Moysesova 4

974 01 Banská Bystrica

www.sopk.sk/bb

Na návrh vlády na zastropovanie cien elektrickej energie a plynu reagovala aj SOPK. So svojím stanoviskom oboznámila prostredníctvom médií širokú verejnosť. Prinášame jeho plné znenie.

Stanovisko SOPK k návrhu vlády SR na zastropovanie cien energií

Podľa prvých reakcií prijala podnikateľská obec návrh na zastropovanie cien elektrickej energie a plynu, ktorý po dlhšej dobe včera (v pondelok 24. októbra 2022) vláda prezentovala, so zmiešanými pocitmi.

Na jednej strane treba pozitívne hodnotiť snahu vlády pomôcť podnikateľskému sektoru k jeho prežitiu a k zachovaniu konkurencieschopnosti, na druhej strane stále hovoríme iba o silových zložkách cien energií. Podnikatelia očakávali zverejnenie koncových cien, teda vrátane cien distribúcie a služieb, o ktorých rozhoduje štátny orgán Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO). Tieto zložky tvoria dnes viac ako 50 % koncovej ceny.

K predloženým návrhom vlády SR majú podnikatelia nasledujúce pripomienky:

- Vládny návrh prichádza neskoro. V novembri sa ťažko dajú spracovať reálne podnikateľské projekty na rok 2023, pretože ostatné materiálové vstupy a komponenty sa musia dnes

nakupovať 6 až 9 mesiacov vopred. Rovnako je zlou správou, že opatrenia platia iba do 31. marca 2023. Je ťažké uzatvárať predajné zmluvy, najmä tie exportné, iba na 1. štvrťrok. Toto časové opatrenie má logiku iba vtedy, ak vláda SR očakáva od 1. apríla 2023 výrazný pokles cien energií.

- Ak stále platí memorandum so Slovenskými elektrárňami, ktoré stanovuje ceny elektrickej energie pre vybrané skupiny odberateľov na roky 2023 – 2024 na 61,20 € za 1 MWh, tak 199 € je nepomerne vysoká suma. Navyše Slovenské elektrárne dodávajú do siete v SR len cca 60 % z celkovej spotreby, ten zvyšok vyrábajú elektrárne, z ktorých väčšina patrí štátu a ten má možnosť ich obytné ceny regulovať.
- Každý podnikateľ na prvý pohľad rozumie, že zastropovaná cena silovej časti energie je konečná a pevná. Pravda je však taká, že štát bude uhrádzať iba 80 % z rozdielu medzi 199 € za 1 MWh a aktuálnou cenou dodávateľa. To znamená, že ak cena dodá-

vateľa bude napr. 400 € za 1 MWh, tak podnikateľ zaplatí za 1 MWh 199 € + 20 % (400 € - 199 €) = 239 €.

- Otázky vyvolávajú i zverejnené limity príspevkov štátu na 1 podnik (max. 100.000 € v 1. štvrťroku 2023). Pri plánovanom celkovom balíku na tieto účely vo výške 500 mil. € by sa táto pomoc týkala 5-tisíc podnikov, čo zjavne nepokryje všetky podnikateľské subjekty.
- Za vážny nedostatok považujeme i vynechanie veľkých energeticky náročných firiem. Veríme, že táto otázka bude vyriešená v krátkej dobe tak, ako vláda sľubuje. Na tieto podniky sú totiž naviazané stovky malých a stredných podnikov, ktoré by mali existenčné problémy.

SOPK by uvítala, keby v čo najkratšom čase boli v ÚRSO stanovené poplatky za distribúciu a služby, čo by pre podnikateľov znamenalo konečne spoznať koncové ceny za energie pre budúci rok.

25. októbra 2022

Vklady Slovákov v bankách predstavujú 42,9 miliardy eur.

Ako ich ovplyvňuje inflácia?

V analýze sme sa bližšie pozreli na to, ako sa vyvíjajú vklady nášho obyvateľstva v bankách a ako naše úspory ovplyvňuje inflácia. Tá je totiž najvyššia za posledných viac než 20 rokov a teda má aj najvýraznejší dopad na naše peniaze. Údaje pochádzajú zo štatistiky NBS a zo Štatistického úradu SR.

Ako sa vyvíjajú vklady našincov v bankách

Naši obyvatelia majú celkovo v bankách uložených takmer 42,9 mld. eur (stav ku koncu augusta 2022). Z toho však až viac než 60 % predstavujú peniaze uložené na bežných účtoch, ktoré sú v objeme 27,2 mld. eur. Vklady s dohodnutou splatnosťou, teda termínované vklady, predstavovali k augustu 2022 zhruba 7,9 mld. eur a z celkového objemu vkladov tak tvorili cca 18 %. A vklady s výpovednou lehotou, kam patria aj vkladné knižky, boli vo výške 2,1 mld. eur a tvorili 5 % z vkladov obyvateľstva v bankách.

V medziročnom porovnaní (teda v porovnaní s augustom 2021) sa objem peňazí na bežných účtoch v bankách zvýšil takmer o 7 %. Termínované vklady však, naopak, klesli približne o -11 % a vklady s výpovednou lehotou cca o -14 %. Úrokové sadzby sa dlhé roky držali na rekordne nízkych úrovniach. A kvôli tomu ľudia nechávali peniaze len na bežných účtoch a termínované vklady ich príliš nelákali. Takže objem peňazí na bežných účtoch rástol a, naopak, termínované vklady klesali. Situácia sa však už začína pomaly meniť. V nadväznosti na zvyšovanie základnej sadzby Európskej centrálnej banky začínajú rásť aj úrokové sadzby na vkladových produktoch. A očakávame, že tento rast sadzieb bude aj naďalej pokračovať.

Akú infláciu očakávame v tomto a budúcom roku?

Septembrová inflácia dosiahla medziročný rast až o 14,2 % a už siedmy mesiac po sebe sa drží na dvojciferej hodnote. Za celý tento rok očakávame priemernú infláciu na úrovni okolo 12 %. Ďalšiemu zrýchľovaniu inflácie však budeme čeliť od začiatku budúceho roka 2023, kedy sa do inflácie premietne zvýšenie regulovaných cien energií. Úroveň budúročnej inflácie bude závisieť hlavne od toho, aké ceny energií sa dohodnú pre domácnosti a aké opatrenia sa prijímú na zmiernenie dopadov drahých energií na domácnosti aj na firmy. V prípade, že prijaté opatrenia zamedzia extrémnemu nárastu cien energií, tak priemerná inflácia by sa v roku 2023 mohla pohybovať v rozmedzí 14 – 15 %.

Aký vplyv má inflácia na naše úspory?

Vysoká inflácia má negatívny vplyv na naše mzdy, dôchodky aj úspory. Znižuje totiž kúpnu silu peňazí, teda hodnotu toho, čo si za naše úspory budeme môcť kúpiť. Ak máme úspory napríklad vo výške 1 000 eur odložené doma „pod vankúšom“ alebo na bežnom účte, tak nám nezarábajú a v dôsledku inflácie sa nám znehodnocujú. Ak by priemerná inflácia v budúcom roku dosiahla úroveň 14 %, znamená to, že reálna hodnota týchto našich úspor bude na konci roka predstavovať cca 860 eur. Za rok

teda stratíme 140 eur. Negatívny dopad inflácie na naše úspory môžeme zmierniť tak, že úspory uložíme na termínované vklady alebo investujeme do podielových fondov, kde sa nám budú peniaze zhodnocovať.

A ako inflácia ovplyvňuje dlhy a hypotéky?

Inflácia zvýhodňuje dlžníkov a znevýhodňuje veriteľov. Keď si to premietneme na hypotekárny trh, znamená to, že inflácia je výhodná pre tých, čo kupujú nehnuteľnosť na hypotéku. Je to dané tým, že splátka úveru v dôsledku inflácie časom klesá, pretože inflácia znižuje hodnotu peňazí. ■

Dlhy Slovákov stúpili vlani najrýchlejšie za posledné štyri roky

V roku 2022 majú globálne finančné aktíva klesnúť o viac ako dve percentá, čo je prvá výrazná strata bohatstva od finančnej krízy v roku 2008. Reálne prídu domácnosti o desatinu svojho bohatstva.

Dlhy Slovákov vlani stúpili najrýchlejšie za posledné štyri roky, a to o 8,2 %. Priemerný dlh Slováka je 9 170 € a Slovenská republika je jedinou krajinou v regióne, v ktorej dlhy na osobu prevyšujú úspory. Aj tieto závery priniesla štúdia Allianz Global Wealth Report 2022, ktorá skúma finančný majetok a dlhy domácností v takmer 60 krajinách sveta.

Investície

Vďaka investíciám do akcií, investičných fondov a ďalších majetkových účastí stúpol podľa analýzy v roku 2021 finančný majetok Slovákov o 10 %, čo bolo výrazne nad dlhodobým priemerom. Celkové nové úspory Slovákov sa v minulom roku zvýšili na 7,5 mld. €, pričom 1,3 miliardy z nich išlo do cenných papierov a 1,8 miliardy do poisťných a dôchodkových

produktov, čo je najviac za posledné desaťročie.

Vklady v bankách

Bankové vklady zostávajú podľa Allianz pre Slovákov naďalej najobľúbenejšou triedou aktív, keď tvorili 58 %. Priemerný Slovák má podľa analýzy čisté finančné aktíva vo výške 8 460 €, čím Slovensko v rebríčku najbohatších krajín figuruje na 41. mieste. V priemere viac finančného majetku má Čech (24 380 €), Maďar (18 060 €), Poliak (11 250 €) aj Bulhar (11 410 €).

V roku 2022 majú globálne finančné aktíva podľa štúdie klesnúť o viac ako 2 %, čo je prvá výrazná strata bohatstva od finančnej krízy v roku 2008. V reálnych číslach domácnosti prídu o desatinu svojho bohatstva. Na rozdiel od vtedajšej krízy, po ktorej

nasledoval relatívne rýchly obrat, je strednodobý výhľad teraz horší. Priemerný nominálny rast finančných aktív do roku 2025 sa očakáva na úrovni 4,6 % v porovnaní s vyše 10-percentným v predchádzajúcich troch rokoch.

Koniec jednej éry

„Rok 2021 prináša koniec éry. Posledné tri roky boli výnimočné pre väčšinu spopiteľov. Nielen rok 2022, ale aj nasledujúce roky budú iné. Kríza životných nákladov podrobuje spoločnosť skúške. Vlády čelia obrovskej výzve zvládnuť energetickú krízu, zabezpečiť zelenú transformáciu a podnieť rast, zatiaľ čo menová politika tvrdo brzdí. Už nie je priestor na politické chyby. Kľúčom k úspechu sú inovatívne a ciele opatrenia na národnej úrovni a európska jednota na nadnárodnej úrovni,“ konštatoval hlavný ekonóm Allianz Ludovic Subran. ■

Takmer 57-tisíc slovenských firiem vlastní cudzinci

V top desiatke najčastejších zahraničných majiteľov slovenských spoločností sa nachádzajú aj Ukrajinci s počtom 2 387 ovládaných spoločností, kde počet majiteľov stúpol medziročne o 170.

Počet firiem, ktoré každý rok prejdú zo slovenských do zahraničných rúk, neustále stúpa. Od začiatku tohto roka predalo domáce spoločnosti zahraničným majiteľom približne 3-tisíc podnikateľov. V rukách vlastníkov z iných krajín je 56 773 slovenských firiem, vyplýva z analýzy analyticko-poradenskej firmy Dun & Bradstreet.

Najviac slovenských spoločností vlastní majitelia z okolitých krajín. Ide o podnikateľov z Česka, Maďarska a Rakúska, ktorí dovedna ovládajú polovicu z celkového počtu subjektov so zahraničným majiteľom v pozadí. „Prvenstvo si neustále držia podnikatelia z Českej republiky. Tí aktuálne na slovenskom trhu vlastní 13 831 subjektov. Paradoxom však je, že počet subjektov sa zvyšuje – od začiatku roka získali približne 1 300 firiem –, objem imania klesá. Z 2,8 miliardy eur, ktoré Česi ovládali v našich podnikoch vlni, je to dnes 2,5 miliardy,“ konkretizuje dáta analytika Dun & Bradstreet Petra Štěpánová.

Rovnaká situácia je aj pri podnikoch, ktoré vlastní Maďari. Od začiatku roka vzrástol počet podnikateľov v našich subjektoch približne o 300, kapitál však počas tohto roka klesol o viac ako dva milióny na 985 mil. €. Počet vlastníkov z Rakúska sa medziročne zvýšil približne o 600.

V top desiatke najčastejších zahraničných majiteľov slovenských spoločností sa nachádzajú aj Ukrajinci s počtom 2 387 ovládaných spoločností, kde počet majiteľov stúpol medziročne o 170, Nemci ovládajú 2 371 firiem a Poliaci 2 177. Na ďalších priečkach sa umiestnili Taliani (2 123 firiem) a Rumuni (1 546 spoločností). Výrazné zastúpenie majú aj Briti (1 356 firiem) či podnikatelia spoza Atlantiku, ktorí ovládajú 1 535 firiem. ■

Počet platiteľov DPH rastie, odvádza ju iba štvrtina podnikov

Najviac platiteľov DPH podniká v oblasti poradenských služieb, v oblasti podnikania a riadenia (10 772), čo je takmer polovica všetkých subjektov podnikajúcich v tejto oblasti.

Z celkového počtu viac ako 952-tisíc živnostníkov, firiem, združení, organizácií či slobodných povolání je zaregistrovaných a odvádza do štátnej pokladnice DPH 245 182 subjektov. Ich počet medziročne vzrástol takmer o 15-tisíc, vyplýva z analýzy spoločnosti Dun & Bradstreet.

„Z našich databáz vyplýva, že DPH odvádza viac ako polovica z celkového počtu eseročiek, avšak len 12 % fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri. Drvivá väčšina platcov DPH, až tretina zo všetkých, vykonáva činnosť v Bratislavskom kraji, najmenej, len 8 % zo všetkých platcov, podniká v Trenčianskom kraji,“ spresnila analytika Dun & Bradstreet Petra Štěpánová.

Najviac podnikov zaregistrovaných na platenie DPH tvoria spoločnosti s ručením obmedzeným (168 141), nasledujú podnikatelia – fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri (54 896 registrácií) a podnikatelia – fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri, ktoré súčasne podnikajú aj ako osoby so slobodným povolaním. Tých odvádza DPH 5 132.

„Dobrou správou je, že počet podnikov, ktoré pravidelne štátu odvádzajú DPH, sa medziročne zvýšil. Kým v roku 2021 sme v databázach evidovali 230 879 platiteľov, tento rok je to takmer o 15-tisíc subjektov viac. Stále však platí, že dovedna ide o štvrtinu zo všetkých podnikateľov na slovenskom trhu,“ spresnila Štěpánová. ■

POZVÁNKY

PANELOVÁ DISKUSIA ENERGETICKÁ KRÍZA

Organizátori:

Košická RK SOPK
Prešovská RK SOPK
AmCham Slovakia

Partneri:

Nidec Global Appliance Slovakia
GOHR

Termín: 14. 11. 2022

Čas: 14.00 – 16.30 h

Panelová diskusia o súčasných trendoch v oblasti cien energií, ich vplyve na podnikateľský sektor, priemysel, sektor IT a malých a stredných podnikateľov.

Témy:

- Aké sú hlavné dôvody vysokých cien energií?
- Z hľadiska cien energie a dostupnosti energetických zdrojov – ide o energetickú krízu?
- Súčasné a pripravované opatrenia na vládnej a európskej úrovni a riziká s nimi spojené: Sú cenové stropy tou správnou cestou? Aké sú možné riziká?
- Čo môžeme očakávať od apríla 2023 a v ďalšom roku 2024 v oblasti cien energie? Aký je odhadovaný vplyv energetickej krízy na podnikateľský sektor? Máme dáta?
- Existuje svetlo na konci tunela? Do akej miery sa riešenie môže nachádzať v alternatívnych zdrojoch energie?
- Aká je úloha miestnych a regionálnych zainteresovaných strán (napr. miestnej samosprávy) v súvislosti s medzinárodnou energetickou krízou?

Pozvaní do diskusie:

- Peter Kremský, predseda Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti
- Jana Ambrošová, predsedníčka Združenia dodávateľov energií
- Andrej Juriš, predseda Úradu pre reguláciu sieťových odvetví

- Kvetoslava Šoltéssová, riaditeľka odboru Sekcia energetických činností, SIEA
- Jaroslav Adamkovič, riaditeľ odboru koordinácie regionálnych pracovísk, SAŽP
- Juraj Krajčár, predseda predstavenstva ZSE Energia, a. s.
- Branislav Sušila, vedúci úseku Regulačný manažment, Východoslovenská energetika Holding a.s.

Priestor bude aj na vaše otázky.

Účastnícky poplatok: BEZPLATNE

Registrácia na:

zuzana.fecova@sopk.sk

Viac informácií: <https://www.sopk.sk/ke/event/panelova-diskusia-energeticka-kriza/>

Podujatie sa koná s podporou CIPE – Center for International Private Enterprise.

CENTER FOR INTERNATIONAL PRIVATE ENTERPRISE

KONTAKT:

Košická RK SOPK
Zuzana Fečová
tel.: 055/622 0640
zuzana.fecova@sopk.sk
www.sopk.sk/ke

WEBINÁR

PODPORA ZELENÝCH A ENERGETICKÝCH PROJEKTOV Z GRANTOV

Organizátori:

Prešovská RK SOPK
Košická RK SOPK

Termín: 22. 11. 2022

Čas: 10.00 – 12.00 h

Forma: ZOOM

Lektor: Maroš Janovič

Je súčasťou tímu Grantexpert.sk, kde využíva svoje dlhoročné skúsenosti. Široké portfólio projektov uskutočnených pod jeho vedením zahŕňa hlavne investičné

projekty občianskej infraštruktúry a vybavenosti, životného prostredia, kultúry, elektronizácie služieb pre územné samosprávy a inovatívnych technológií pre malé a stredné podniky.

Energetika a zelené témy patria ku kľúčovým oblastiam grantovej podpory na Slovensku. Práve sem by malo smerovať v najbližších rokoch niekoľko miliárd eur. Na tomto webinári vám predstavíme aktuálne a plánované možnosti z eurofondov, Plánu obnovy a povieme si viac aj o možnosti získať 9 600 € na audit zistenia úrovne spotreby energií vo vašej firme.

Témy:

1. Granty v oblasti energetiky z Programu Slovensko (nové eurofondy)
2. Granty v oblasti energetiky z Plánu obnovy
3. Poukážky na audit zistenia úrovne spotreby energií vo firme

Účastnícky poplatok: BEZPLATNE

KONTAKT:

Prešovská RK SOPK
Miroslava Knurovska
tel.: 051/7732 818
sopkrkpo@sopk.sk
www.sopk.sk/po

POZVÁNKY – SEKcie SOPK

Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

Sekcia odborného, ďalšieho
a celoživotného vzdelávania

VÝROČNÉ ZHROMAŽDENIE ČLENOV SEKcie ODBORNÉHO, ĎALŠIEHO A CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA SOPK

Organizátor:

Žilinská RK SOPK

Termín: 10. 11. 2022

Čas: 10.00 – 13.00 h

Miesto: Kongresová sála Žilinského samosprávneho kraja, Komenského 48, Žilina

Program:

I. časť rokovania

1. Otvorenie, schválenie programu
2. Voľba komisií
3. Správa o činnosti Sekcie ODCV SOPK za rok 2022
4. Plnenie rozpočtu Sekcie ODCV SOPK za rok 2022
5. Správa mandátovej komisie
6. Voľby členov Výboru Sekcie ODCV SOPK 2022 – 2027

Coffee break

7. Správa volebnej komisie
8. Voľba výkonného výboru – predseda, podpredseda, člen
9. Správa volebnej komisie

II. časť rokovania

10. Vystúpenie nového predsedu Sekcie ODCV SOPK
11. Návrh plánu aktivít Sekcie ODCV SOPK na rok 2023
12. Návrh rozpočtu Sekcie ODCV SOPK na rok 2023
13. Diskusia
14. Správa návrhovej komisie – Uznesenia
15. Rôzne

KONTAKT:

Žilinská RK SOPK • Anna Cabajová • tajomníčka sekcie
tel.: 041/7235 103 • sekcieza@za.scci.sk
www.sopk.sk/za

Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

Sekcia dopravy

STRETNUTIE ČLENOV SEKcie DOPRAVY SOPK

Organizátor:

Trnavská regionálna komora SOPK

Termín: 10. 11. 2022

Čas: 11.00 h

Miesto: Kapitulská 16, hotel Phoenix, Trnava

Pozvánka platí pre členov Sekcie dopravy SOPK, ale aj pre ďalšie firmy z tohto sektora, ktoré majú záujem pracovať v sekcii.

Program:

1. Informácia o zmene názvu sekcie z pôvodného názvu „Sekcia cestnej dopravy SOPK“ na nový „Sekcia dopravy SOPK“
2. Informácia z pracovnej tematickej skupiny Doprava v rámci Integrovannej územnej stratégie TTSK 2021 – 2027
3. Aktuálny vývoj výstavby „Základnej siete TEN-T“ SR
4. Návrh na personálnu zmenu na poste predsedu Sekcie dopravy SOPK
5. Stav členskej základne a možnosti jej rozšírenia
6. Finančná situácia a návrhy aktivít do plánu na rok 2023
7. Rôzne a diskusia

KONTAKT:

Trnavská RK SOPK • Peter Kovář • tajomník sekcie
tel.: 033/5512 744 • peter.kovar@sopk.sk
www.sopk.sk/tt

POZVÁNKY

EXKURZIA

EXKURZIA DO VINÁRSTVA KARPATSKÁ PERLA V ŠENKVICIACH

Organizátor:

Bratislavská RK SOPK

Termín: 10. 11. 2022

Čas: 12.55 – 15.00 h

KARPATSKÁ PERLA je rodinné vinárstvo v Šenkviaciach, ktoré založili manželka Margita a Ladislav Šebovci v roku 1991. Už vo svojich začiatkoch vedeli, že perly sa rodia vo vinohrade. Dnes hospodária na vyše 60 hektároch viníc v Malokarpatskej vinohradníckej oblasti. Ich vína odrážajú terroir vinohradov a jedinečné odrodové charakteristiky. V rámci exkurzie vám priblížime spracovanie hrozna a výrobu vína.

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK

Ivana Kondášová

tel.: 02/4829 1247

ivana.kondasova@sopk.sk

www.sopk.sk/ba

WEBINÁR

AKÉ CHYBY ROBIA SLOVÁCI PRI OBCHODNEJ KOMUNIKÁCI S INÝMI KULTÚRAMI?

Organizátor: Bratislavská RK SOPK

Termín: 15. 11. 2022

Čas: 9.00 – 10.00 h

Forma: webinár prostredníctvom platformy ZOOM

Lektorka: PaedDr. Eva Gáboríková, M.A., PhD., AC

Obsah:

- Ktoré kultúrne rozdiely ovplyvňujú priebeh rokovania a ako sa pripraviť na ich zvládnutie?
- V ktorých etapách rokovania sa slovenská kultúra líši od iných kultúr?
- Ako sa pripraviť na obchodné rokovania a aké otázky je potrebné si položiť o obchodnom partnerovi?

- Prečo vznikajú kultúrne nedorozumenia pri písomnej komunikácii a osobnom stretnutí? Ako predchádzať kultúrnym nedorozumeniam pri obchodných stretnutiach a spolupráci?
- Čo iným kultúram chýba pri obchodnom rokovaní so Slovákmi?

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: 60 € + DPH

Nečlen SOPK: 75 € + DPH

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK

Karin Kubínová

tel.: 02/4829 1257

fax: 02/4829 1260

karin.kubinova@sopk.sk

www.sopk.sk/ba

WEBINÁR

AKO ÚSPEŠNE RIADIŤ FIRMU V ČASOCH KRÍZY

Organizátor:

Bratislavská RK SOPK

Termín: 16. 11. 2022

Čas: 9.00 – 13.00 h

Forma: webinár prostredníctvom platformy ZOOM

Lektorka: Ing. Soňa Sopóci

Program:

- Ako riadiť firmu v čase krízy?
- Aký je rozdiel v riadení firmy v čase hojnosti a v čase jej nedostatku?
- Aké sú pravidlá, ktoré zaisťujú, že je firma dlhodobo stabilná a úspešná?
- Čo je potrebné zmeniť, aby sa firme znovu začalo dariť?
- Prečo sú niektoré firmy neúspešné napriek enormnému úsiliu vedenia?

- Ako zaistiť, aby firma fungovala aj v čase, keď je majiteľ mimo?
- Ako zorganizovať firmu tak, aby každý vedel, čo má robiť aj bez šéfa?
- Je spravodlivé odmeňovanie zamestnancov utópia?
- Ako zaistiť, aby ste mali čas na podstatné úlohy?
- Najčastejšie chyby majiteľov a manažérov firiem?
- Ako dosiahnuť rast firmy a zvládnuť ho?

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: BEZPLATNE

Nečlen SOPK: 15 € + DPH

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK

Karin Kubínová

tel.: 02/4829 1257

fax: 02/4829 1260

karin.kubinova@sopk.sk

www.sopk.sk/ba

Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

Trenčianska regionálna komora

Ing. Boris Paulen, PhD.
predseda predstavenstva

dovoľuje si Vás pozvať na

VIANOČNÝ ART KLUB SOPK,

ako prejav uznania a poďakovania
členským firmám

so slovenským spevákom

Pavlom HAMMELOM.

7. decembra 2022 o 17:00 hod.

BlueNote Jazz Club,
J. Hašku 18,
Nové Mesto nad Váhom.

Pozvánka platí pre 2 osoby.

R.S.V.P.: do 2.12.2022

Tel.: 032/6523834,

e-mail: katarina.martiskova@sopk.sk

POZVÁNKY

KONZULTAČNÝ DEŇ KONZULTAČNÝ DEŇ RAKÚSKO

V spolupráci s ekonomickou diplomatkou vo Viedni Adrianou Dubeňovou máte možnosť individuálnej konzultácie o možnostiach vstupu na rakúsky trh, odporúčanom postupe pri exporte, hľadaní spolupráce, možnostiach prezentácie vašej firmy v Rakúsku a dostanete odpovede na vaše individuálne otázky.

Organizátor: Bratislavská RK SOPK

Termín: 24. 11. 2022

Čas: 9.00 – 16.00 h

Miesto: Bratislavská RK SOPK,
Jašíkova 6, Bratislava

Forma podujatia:

Konzultácie, osobné individuálne stretnutie v dĺžke 30 minút pre každú firmu.

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: 35 € + DPH

Nečlen SOPK: 45 € + DPH

KONTAKT:

Bratislavská RK SOPK

Ivana Kondášová

tel.: 02/4829 1247

ivana.kondasova@sopk.sk

www.sopk.sk/ba

ODBORNÝ SEMINÁR PÔVOD TOVARU

Organizátor: Trnavská RK SOPK

Termín: 24. 11. 2022

Čas: 9.30 h

Trvanie: 5 vyučovacích hodín

Miesto: hotel Phoenix,
Kapitulská 16, Trnava

Lektor: Miloš Schmidt

Program:

Nepreferenčný pôvod tovaru

- účel a pravidlá

Preferenčný pôvod

- účel a rozdelenie

Pravidlá pri preferenčnom pôvode tovaru

- úplne získané výrobky
- dostatočné opracovanie
- nedostatočné opracovanie
- kumulácia
- dôkazy o pôvode tovaru
- preukazovanie pôvodu v obchode v rámci Únie

Colné únie

- účel a pravidlá
- dôkazy o colnom statuse

Prechodné pravidlá pri preferenčnom pôvode v paneuro-stredomorskej oblasti platné od 1. 9. 2021

Účastnícky poplatok:

Člen SOPK: 40 € + DPH

Nečlen SOPK: 90 € + DPH

KONTAKT:

Trnavská RK SOPK • Peter Kovář

tel.: 033/5512 744

peter.kovar@sopk.sk

www.sopk.sk/tt

OBCHOD PRIEMYSEL HOSPODÁRSTVO

Mesačník Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory

1/2022 • ročník XXXI • 10. január 2022 • ISSN 2644-4518 • nepredajné

ĎAKUJEME ZA PRIAZEŇ V ROKU 2021.
ŽELÁME ÚSPEŠNÝ ROK 2022!

Téma Slovenská ekonomika v roku 2022 / 5 – 7

Téma Ekonomika a svet v roku 2021 / 17 – 23

Projekt Celoživotné vzdelávanie / 25 – 26

Pozvánky Konferencia, webinára, online kurzy / 28 – 29

PRÍLOHA Konferencia o vývoji ekonomiky SR v roku 2022 / prihláška

- aktuálne témy týkajúce sa podnikateľskej sféry
- zaujímavosti z domácej a svetovej ekonomiky
- legislatíva
- servis
- informácie o pripravovaných podnikateľských misiách
- informácie o možnostiach účasti na veľtrhoch v zahraničí
- informácie o odborných seminároch
- pravidelná príloha venovaná regiónom Slovenska

VYUŽITE MOŽNOSŤ
PROSTREDNÍCTVOM
INZERCIE
SPROPAGOVAŤ VAŠU FIRMU,
VÝROBKOV ČI NÁJŠŤ
OBCHODNÉHO PARTNERA

Podrobnejšie informácie nájdete na www.sopk.sk

VIZITKY

KONTAKTY, KTORÉ SA VÁM ZÍDU

Ak chcete dať o sebe vedieť, využite na propagáciu formu VIZITKY.

» Na malom priestore poskytnete základné informácie o vašej firme «

O mesačníku Obchod Priemysel Hospodárstvo:

- Vychádza prvý pondelok v mesiaci
- Vychádza v elektronickej verzii
- K dispozícii je na webovej stránke www.sopk.sk
- Členom SOPK a ďalším osobám a inštitúciám (ministerstvá, partnerské zamestnávateľské inštitúcie, veľvyslanectvá atď.) sa doručuje na nimi zadanú e-mailovú adresu
- Informuje o aktivitách SOPK v prospech podnikateľov:
 - o tom, čo sa v hospodárstve deje,
 - o tom, čo pre podnikateľov robí,

- ako obhajuje ich záujmy,
- ako sa podieľa na pripomienkovaní legislatívy týkajúcej sa podnikateľov,
- ako komentuje rozhodnutia exekutívy a navrhuje riešenia, ktoré budú v prospech podnikateľskej sféry,
- aké semináre pripravuje,
- na akej obchodnej misii do zahraničia sa môžu zúčastniť,
- na ktorom zahraničnom veľtrhu s podporou SOPK môžu prezentovať svoje výrobky,
- o projektoch, na ktorých sa môžu zúčastniť – napr. projekty

cezhraničnej spolupráce, projekty umožňujúce propagovať firmu v rámci Európskej únie, projekty určené pre ženy – podnikateľky.

Súčasťou jednotlivých vydaní mesačníka v mesiacoch apríl až december je samostatná príloha každej z 8 regionálnych komôr, v ktorej predstavia svoje aktivity pre podnikateľov v regióne i príbehy úspešných či jubilujúcich firiem a stredných odborných škôl.

Viac informácií o možnostiach inzercie nájdete na www.sopk.sk.

T.O.P. AUTO Slovakia, a.s.

**Výhradný dovozca vozidiel
Jaguar a Land Rover do SR**

Plynárska 7/A ■ 821 09 Bratislava
IČO: 35874546 ■ IČ DPH: SK2021773853
jaguar.sk ■ landrover.sk

miesto pre vašu vizitku

Obchod Priemysel Hospodárstvo • vydáva Slovenská obchodná a priemyselná komora

Redakcia: Ing. Bibiána Gunišová • tel.: 02/6720 2614 • fax: 02/6720 2618 • e-mail: [bibiana.gunisova@sopk.sk](mailto:bibiانا.gunisova@sopk.sk)

Redakčná rada: Ing. Viliam Gonda (predseda), Ing. Juraj Majtán, Ing. Jozef Rajtar

Uzavierka čísla: 28. 10. 2022 • © SOPK 1992 • Autorské práva vyhradené! • Poštová adresa: SOPK, Grösslingová 4, 816 03 Bratislava

máte ich dobre
uložené?

poznáme lepší
spôsob

skvelý úrok

3%
ročne

Termínovaný vklad

Všetky informácie o získaní zvýhodneného úroku nájdete v štatúte Termínovaný vklad so zvýhodneným úrokom na:

www.postovabanka.sk/terminovanyvklad

 poštová
banka

V POISTENÍ

www.eKooperativa.sk

SME DOMA

a preto tam môžete ostať aj vy

Online služby poisťovne KOOPERATIVA

www.koop.sk

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

30 ROKOV
S VAMI

Ľubomír Olejár

predseda Predstavenstva Prešovskej regionálnej komory SOPK

www.sopk.sk/po

Vážení podnikatelia, vážení členovia SOPK,

rád by som v úvode svojho príhovoru vyjadril trochu optimizmu aspoň do blízkej budúcnosti. Avšak blíži sa záver roka 2022, ktorý vôbec nebude ľahký, pretože tí, ktorí by mali hľadať riešenia ako hospodárstvu pomôcť, pozerajú egoisticky len na svoje záujmy.

Žiaľ, ocitli sme sa v súbehu viacerých kríz, ktoré sú odrazom našej zraniteľnosti, ktorú spôsobili rôzne závislosti Slovenska. Okrem toho sa blíži zima a firmy sú ohrozené skokovým rastom cien energií a rizikom ich dostupnosti. Ceny začali pomaly rásť už minulé leto, keď Rusko postupne znižovalo dodávky plynu. Dlhú dobu sa rozpráva o znížení energetickej závislosti od Ruska, no skoro nič sa pre to neurobilo. Až teraz, keď nám už takpovediac tečie do topánok, začínajú sa hľadať a realizovať riešenia, čo je na Slovensku takmer tradícia.

Okrem kompenzácií a snahy „zastropovať“ ceny energií Národná rada SR schválila energetický plán „B“ pre riešenie prípadného stavu núdze v energetike. Núdzový stav sme mali možnosť vyskúšať si v praxi nedávno počas šírenia pandémie COVID-19. V prípade nefunkčnosti trhu s energiami a cenovej nedostupnosti energetických komodít bude môcť vláda Slovenskej republiky na návrh rezortu hospodárstva vyhlásiť núdzový stav v energetike po dobu 180 dní. Ak bude tento stav potrebné predĺžiť, musí byť návrh na predĺženie obdobia stavu núdze predložený na ďalšie schválenie do parlamentu.

Predstaviť si takúto situáciu v praxi v kontexte dopadov na hospodársky a spoločenský život je veľmi depresívne. Je desivé aj to, že by sme mali byť manipulovaní faktorom strachu a neistoty, ktoré nedokážeme ovplyvniť.

Je načase si uvedomiť, že najlacnejšia energia je tá, ktorú nespotrebujeme. Žiaľ, veľa verejných, ale aj súkromných objektov nespĺňa požadované energetické kritériá. Verím, že systém dotácií, nastavený na riešenia úspor energií,

prinesie výsledky. Napriek súčasnej energetickej kríze Slovensko v budúcom roku prestane využívať uhlie ako zdroj energie, čo má veľký význam pre čistotu ovzdušia. Treba si tiež uvedomiť, že obnoviteľná energia je kľúčom k nezávislosti a nemôže sa zneužívať ako energetická zbraň a z tohto pohľadu je správnou cestou. Pokiaľ sa zlepši návratnosť technologických riešení na využitie obnoviteľných energií, zvýši sa ich aplikácia v praxi.

Na poslednom zasadnutí Predstavenstva Prešovskej regionálnej komory SOPK sme hovorili o týchto problémoch a zhodli sme sa na témach súvisiacich s energiami, ktorým sa budeme venovať. V tejto súvislosti budeme spolupracovať s Košickou regionálnou komorou SOPK.

Myslím si, že v tomto momente nemá význam analyzovať ďalšie závislosti Slovenska, ako sú napríklad potravinová závislosť, závislosť ekonomiky krajiny na automobilovom priemysle..., ale aj politické napätie, ktoré sledujeme na dennej báze.

Je však veľa povinností, ktorých splnenie máme v rukách iba my, podnikatelia, a nikto iný ich za nás nespraví. V tom je naša zodpovednosť tak voči našim spolupracovníkom, kolegom, ako aj voči celej spoločnosti.

A k tomu prajem nám všetkým veľa vnútornej energie! ■

Kontroly v podnikaní pribúdajú a pokuty narastajú

Tých, ktorí sa tejto téme venujú, to už ani neprekvapuje. Kontrolné orgány sú tu na to, aby chyby v podnikaní vyhladávali. Tie môžu vzniknúť napríklad pri predaji v prevádzke, pri internetovom podnikaní, v účtovníctve, reklamačnom konaní a podobne. Pokute sa však dá predísť vhodnou prevenciou. Jej formám sa venuje spoločnosť NEPLAT-POKUTY s.r.o.

Je škoda, že naše kontrolné orgány pôsobia viac represívnymi prvkami a pri zistení nedostatkov sa snažia pokutu vymôcť. Je veľmi málo prípadov, keď bolo u podnikateľov zistené pochybenie a namiesto sankcie bola využitá len kontrola opatrení.

Viac kontrol, viac pokút

Najhorší je fakt, že kontrolné orgány majú vopred predbežný odhad, koľko pokút uložia a získajú tak peniaze pre rozpočet štátnej kasy. Napr. Slovenská obchodná inšpekcia v poslednej výročnej správe uvádza, že podstatnú časť jej príjmov tvoria príjmy z pokút – až 86,38 %, čo predstavuje sumu 1 080 748 €. V roku 2020 to bolo pritom „iba“ 668 271 € uložených na pokutách.

Inšpektoráty práce podľa výročnej správy zase vykonali v roku 2021 inšpekciu práce spolu v 21 276 subjektoch, čo je o 17,2 % viac, ako v roku 2020, kedy skontrolovali 18 155 podnikateľov. Podnikatelia zároveň vygenerovali v roku 2021 takmer o 13,7 % viac pochybení ako v roku 2020.

Kto vás môže ešte prísť skontrolovať? Finančná správa, Úrad na ochranu

osobných údajov, Metrologická inšpekcia, Slovenská inšpekcia životného prostredia, Úrad verejného zdravotníctva SR, Štátna veterinárna a potravinová správa, živnostenské úrady a podobne.

Odporúčania

Najdôležitejšie odporúčanie je klásť dôraz na prevenciu! Spoločnosť NEPLAT-POKUTY s.r.o. sa problematike pokút v podnikaní venuje dlhodobo. Zastrešuje odborníkov z radov bývalých kontrolórov a ďalšie externé subjekty, ktoré pomáhajú podnika-

teľom vyriešiť byrokraciu a poradiť tak, ako to vyžadujú pri kontrolách aj inšpektori. Doteraz sme podnikateľom, ktorým sme podali pomocnú ruku, prevenciou ušetrili státisíce eur a na pokutách desiatky tisíc eur. Z referencií môžeme spomenúť stovky klientov, založenie ochranných známk NEPLAT-POKUTY, ZRUSENE-POKUTY, podnikatelskecentrum.sk a množstvo školení a seminárov.

Vďaka členstvu v SOPK sme mohli na prednáškach pre členov SOPK odovzdať naše know-how, ktoré podnikateľom dalo návod, ako sa pokutám v podnikaní vyhnúť. Členom SOPK chceme aj naďalej poskytovať pomocnú ruku pri riešení byrokratických prekážok, nastavovaní administratívnych procesov a pri kontrolách. K tomu ešte navyše všetkým členom SOPK ponúkame niečo, čo sa v peniazoch vyjadriť nedá. Čo to je, sa dozvedia tí, ktorí nás budú kontaktovať. ■

Jozef Pribocký
konateľ

www.neplat-pokuty.sk

www.zrusene-pokuty.sk

www.podnikatelskecentrum.sk

Likvidácia biologicky rozložiteľného odpadu nemusí byť zložitá

Obce, mestá, školy, stravovacie zariadenia, výrobné závody, obchodné reťazce a mnoho ďalších – to je vzorka našich viac ako päťtisíc zákazníkov, ktorým pomáhame a vďaka tomu vraciame do obehového hospodárstva viac ako desaťtisíc ton odpadu ročne. Biologicky rozložiteľný odpad, ktorý naša firma ESPIK vyzbiera, končí v bioplynových staniciach, kde sa následne energeticky zhodnocuje. A robíme to už celých 10 rokov.

Žijeme v dobe, kedy sa čoraz väčší dôraz kladie na ochranu životného prostredia a s tým súvisiacu recykláciu a triedenie odpadu. Aj za týmto účelom vznikla už pred desaťročím v Starej Lubovni firma ESPIK. Počas desiatich rokov sa jej podarilo rozrásť z jedného kraja na územie celého Slovenska.

V súčasnosti patríme medzi významné zberové firmy, ktoré pôsobia na trhu v oblasti poskytovania služieb pri zbere a likvidácii biologicky rozložiteľných odpadov. Zabezpečujeme pravidelné vývozy kuchynského odpadu, potravín po záruke a použitých jedlých olejov podľa dohodnutých podmienok. Svedomitou prácou každého člena tímu sa nám podarilo vybudovať najväčšie pokrytie poskytovaných služieb na Slovensku, aby sa na nás mohol spoľahnúť naozaj každý, kto naše služby potrebuje.

Taktiež sledujeme často sa meniacu legislatívu, vedíme za zákazníkov evidenčné listy, ročné ohlásenia, a to preto, aby sme im ušetrili čas pri zákonom danej administratívnej ohľadne odpadov. Svoje služby sme rozšírili aj o možnosť čistenia lapača tukov, septikov a kanalizácií. Zároveň pripravujeme od budúceho roka rôzne prednášky a besedy na tému kuchynského odpadu.

Pomáhame chrániť životné prostredie

Tento rok oslavuje firma 10. výročie svojho založenia. To nás podnietilo k tomu, aby sme nepoľavili a stále sa posúvali o krok vpred. Počas posledného roka sme vytvorili novú firemnú identitu, rozrástol sa tím ľudí a vozový park sa rozšíril o nové vozidlá. Nakúpili sme nové technologické zariadenia

na spracovanie odpadu a spustili prvú etapu rekonštrukcie všetkých skladových priestorov a firemných nehnuteľností na Slovensku.

Veríme, že všetkými týmito krokmi sa nám podarí aspoň kúsok prispieť k ochrane životného prostredia. Nielen samotnou likvidáciou a zhodnocovaním tohto druhu odpadu, ale aj celkovým povedomím ľudí.

V spolupráci s komorou radi pomôžeme v tejto sfére členom SOPK, ktorí sa na nás môžu obrátiť, ak budú potrebovať informácie alebo budú mať záujem o naše služby. V rámci komorovej aktivity člen členovi ponúkame 10-percentnú zľavu na naše služby všetkým členom SOPK. ■

Dominika Kmečová
Anna Opinová

marketingoví a PR pracovníci
www.espi.sk

Vývojové a povlakovacie centrum

Pohľad do výrobnéj haly spoločnosti ProTech Service, s.r.o.

Základom sú ľudia otvorení inováciám a zmenám

Spoločnosť ProTech Service, s.r.o. bola založená v roku 2002 s cieľom poskytovať profesionálne služby v oblasti ostrenia rezných nástrojov. V tomto roku teda oslavuje 20 rokov od svojho založenia. Jej vývoj bol mimoriadne dynamický a za pomerne krátke obdobie si vybudovala stabilnú klientelu odberateľov na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Technologické vybavenie firmy je širokospektrálne a svojím spôsobom svetovo unikátne, keďže na pomerne malej ploche združuje inovatívne technológie svetového významu, ktoré umožňujú výrobu nástrojov, foriem, ale aj presných strojných dielov zo všetkých známych materiálov, t. j. nástrojovej ocele, HSS, spekaných karbidov, keramiky až po super tvrdé materiály, akým je kubický nitríd bóru a monokryštalický diamant.

Technologické možnosti ProTech Service umožňujú výrobu rotačných rezných nástrojov a dielov už od priemeru 0,1 – 380 mm a to v dĺžke až 5 000 mm a váhy 1 000 kg. Časom sa firma pretransformovala aj na výrobu profilových a tvarovo zložitých nástrojov na obrábanie, strihanie a lisovanie. Výroba zvláda kusové, ale aj niekoľko tisícové série.

Ako jedna z mála spoločností firma disponuje aj modernou výrobou pre nanášanie tenkých oteruvzdorných

ProTech Service: komplexné rezné nástroje z polykryštalického diamantu

vrstiev na báze titánu, kremíka, hliníka, zirkónu či diamantu. Povlakovacie centrum sídli v modernej novopostavenej výrobnéj prevádzke, je zároveň centrom pre vlastný vývoj a inovácie a sídlom presných akreditovaných kalibračných a metrologických služieb.

Rezné nástroje a povlaky, ktoré si firma vyvíja a vyrába, sa na trh dodávajú pod chránenou značkou ToolREX®, ktorá je synonymom kvality, výkonu a jedinečnosti. Dané označenie teda získava iba starostlivo vybraná časť všetkých pro-

duktov a služieb, ktoré ProTech Service dodáva a ktoré prinášajú svojim užívateľom mimoriadny pomer pridanej hodnoty a kvality.

Základom spoločnosti sú ľudia otvorení inováciám a zmenám, ktorých sa vďaka otvorenej firemnej kultúre darí i naďalej rozvíjať, keďže ProTech Service v krátkom čase plánuje expanziu do oblasti elektromobility, oblasti výroby nástrojov s dátovým nosičom a úplne novej oblasti, o ktorej budeme už čoskoro informovať v rámci každoročnej výstavnej expozície na Medzinárodnom strojárskom veľtrhu v Nitre.

Naša spoločnosť je členom SOPK a je otvorená spolupráci. Pre členov SOPK organizujeme v našej firme odborné stretnutia s cieľom predstaviť naše produkty a služby, poskytnúť poradenstvo a vymeniť si skúsenosti. ■

Miroslav Paľo
marketingový manažér
www.commercSERVICE.sk

Viac ako štvrtstoročie trvajúci úspešný príbeh

Prevodovky TwinSpin®, ktoré vyrába spoločnosť SPINEA, s.r.o. v Haniske pri Prešove, našli uplatnenie vo vedeckých centrách ako CERN, v aerodynamických tuneloch pri vývoji monopostov Formuly 1, vo výrobných zariadeniach firmy Swarovski, ale aj v kamerových zariadeniach, ktoré umožnili vzniknúť filmom a seriálom ako Fast & Furious alebo Game of Thrones. To však zďaleka nie je všetko.

SPINEA® je moderná technologická strojárská spoločnosť, ktorá už viac ako 25 rokov vyrába vlastné celosvetovým patentom chránené vysoko presné redukčné prevodovky TwinSpin® a vysoko presné aktuátory DriveSpin®.

Prevodovky firmy SPINEA® patria medzi strategické komponenty v priemyselnej robotike a široko sa uplatňujú v automatizácii, v oblasti výroby obrábacích strojov, v navigačných, kamerových a zdravotníckych zariadeniach a v mnohých ďalších oblastiach.

SPINEA® patrí medzi TOP štyroch svetových výrobcov vysoko presných prevodoviek, pričom len dvaja výrobcovia využívajú tzv. cykloidný princíp, podobne ako SPINEA®. Výrobky spoločnosti sú vhodné pre aplikácie vyžadujúce vysoký prevodový pomer, vysokú kinematickú presnosť, vysoký krútiaci moment, vysokú tuhosť a nízku hmotnosť.

Od inovatívnej myšlienky ku globálnym trhom

V prvej polovici 90. rokov minulého storočia prešovskí konštruktéri vyvinuli a skonštruovali unikátnu vysoko presnú prevodovku určenú hlavne pre robotiku. Podnetom pre jej vznik bolo poznanie nevýhod a prevádzkových nedostatkov existujúcich prevodoviek na trhu. V Prešove bolo v 70. a 80. rokoch niekoľko spoločností, ktoré sa venovali vývoju robotov pre Československo a východný blok, takže túto oblasť a problémy/výzvy v nej konštruktéri dobre poznali.

Prvý výrobný závod spoločnosti SPINEA®, s.r.o. bol postavený v roku 1997

Nový závod spoločnosti SPINEA® v Haniske pri Prešove otvorený v roku 2019

v Prešove. Počiatočnou prioritou bolo nastaviť optimálne technologické procesy a získať dôveru budúcich zákazníkov. Bolo to veľmi ambiciózne a veľmi riskantné rozhodnutie, nakoľko robotike a špeciálne prevodovkám pre roboty dominovali monopolne japonské spoločnosti.

Vďaka intenzívnym vývojovým a obchodným aktivitám sa spoločnosť postupne úspešne etablovala medzi TOP výrobcami vysoko presných prevodoviek vo svete. Od roku 2000, kedy sa začala sériová výroba, začal objem predaja a výroby výrazne, ale systematicky rásť. Zásadnou mierou sa pod to podpísala zmluva so svetovým výrobcom robotov KUKA (Nemecko), ktorý

si po kompletných testoch uvedomil potenciál a všetky výhody z využitia prevodoviek SPINEA® vo svojich robotoch.

Rast produkcie si vyžadoval opakované investície do technológií, čoho výsledkom bolo postupné otváranie druhého a v roku 2019 tretieho prešovského výrobného závodu.

V závode sú okrem modernej výrobnjej prevádzky situované aj oddelenia obchodu a marketingu, výskumu a vývoja a tiež manažmentu celej spoločnosti.

Postupne s výrobnými kapacitami SPINEA® rozširovala aj predajnú a distribučnú sieť, ktorá už nadobudla globálny charakter.

Spoločnosť 1. júna 2022 uzavrela akvizíčnú dohodu s americkou spoločnosťou TIMKEN – globálnym lídrom →

→ v oblasti konštrukčných ložísk a prenosu energie. Nové partnerstvo posilnilo kapitálovú pozíciu spoločnosti SPINEA® a umožňuje jej v budúcnosti urýchliť rast výrobných kapacít a investícií do vývoja nových produktov.

Axiálny rozpad vysokopresnej prevodovky TwinSpin®

Súčasnosť

Aktuálne spoločnosť SPINEA® dodáva svoje produkty do viac ako 40 najvyspelejších krajín sveta a jej zákazníkmi sú často spoločnosti označované za lídrov vo svojich oblastiach. V roku 2021 produkty spoločnosti využilo viac ako 250 firiem z celého sveta a historicky eviduje viac ako 2-tisíc zákazníkov.

Produkty spoločnosti sú často oceňované doma a v zahraničí. Získali ocenenia ako Slovenská zlatá plaketa, Strojársky výrobok roka (13x), Najlepší exportér, Spoľahlivý výrobný podnik, TOP 10 firiem regiónu a iné.

SPINEA® patrí aj medzi TOP 10 zamestnávateľov v regióne. Aktuálne v spoločnosti pracuje 550 zamestnancov a 40 z nich sa venuje vývoju a výskumu.

Súčasne využíva aj možnosti poskytnúť duálnu prax pre študentov stredných škôl. Partnerskou školou spoločnosti je Spojená škola L. Podjavorinskej v Prešove, ktorej absolventi často ostávajú v zamestnanckých radoch po ukončení školskej dochádzky. Taktiež začína spolupracovať aj so Strednou odbornou školou strojnickou v Prešove. Počas praxe majú študenti možnosť oboznámiť sa s výrobnými procesmi, systémami automatizácie, mechatroniky, zdokonaľujú svoje technické zručnosti a rozširujú svoje technické videnie. SPINEA, s.r.o. spolupracuje aktívne aj s Technickou univerzitou v Košiciach. Kooperuje na príprave bakalárskych a diplomových prác študentov.

Aktívne participovala na projektoch APVV, OP VaI, Medzinárodných projektoch H2020, Výskumno-vývojových centrách v oblastiach RIS3. Súčasne má zriadené na TU KE v Košiciach spoločné pracoviská – Mechatronické laboratórium a Prototypové a inovačné centrum.

Spoločnosť SPINEA® je členom viacerých medzinárodných federácií a združení v rámci robotiky a automatizácie. Využíva benefity členstva v Medzinárodnej federácii robotiky (International Federation of Robotics), organizácii EU Robotics, združení mcma (Motion Control and Motor Association), v nemeckej federácii strojárů VDMA (Verband Deutscher Maschinen- und Anlagenbau). Na Slovensku je členom Zväzu strojárského priemyslu, Združenia bezpečnostného priemyslu a Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory. ■

Maroš Makšín

marketingový manažér

Tatiana Múdra

marketingový špecialista

www.spinea.com

LED videosteny zo Slovenska končia aj v televíznych štúdiách

Už desať rokov má popredný svetový výrobca LED videostien svoje zastúpenie na Slovensku prostredníctvom európskej pobočky Leyard Europe s.r.o. sídliacej v priemyselnom parku Záborské v Prešovskom kraji. Počas tohto obdobia sa spoločnosť pôvodne zameraná na distribúciu LED videostien transformovala na ich plnohodnotného výrobcu, čo bolo sprevádzané neustálym rozširovaním výrobných kapacít a počtu zamestnancov.

Vo výrobných priestoroch, ktoré sa v roku 2022 rozšírili o ďalších 5 000 m², pracuje viac ako 200 zamestnancov tak vo výrobe, ako aj v obchode a administratíve. Zameranie na európsky a americký trh a výroba na najmodernejších SMT strojoch radí spoločnosť medzi špičky vo svojom odbore, a to aj vďaka krátkym dodacím lehotám a rýchlej reakcii servisného oddelenia.

Práve pre jej exportné zameranie spoločnosť čerpá mnohé výhody zo svojho členstva v SOPK.

Medzi jej zákazníkov patrí veľké množstvo významných značiek, ako sú Apple, Microsoft, Volkswagen, Porsche, alebo inštitúcie, ako je Európska rada v Bruseli či OSN v Ženeve. Inštalované produkty je možné vidieť v obchodných

LED videosteny od spoločnosti Leyard sú obľúbené najmä v televíznych štúdiách

LEYARD
EUROPE

priestoroch, ako sú vlajkové predajne Nike v rôznych európskych metropolách, renomované múzeá, napríklad Prírodovedné múzeum vo Viedni, alebo v štúdiách popredných európskych vysielacích staníc, ako sú TF1 alebo CNN a v neposlednom rade TV Markíza na Slovensku.

Jeden zo špičkových produktov spoločnosti „Made in Slovakia“ – videostenu TVF s pixelom 0,9 mm spoločnosť poskytla aj pre slovenský pavilón na EXPO Dubaj 2020, aby jeho návštevníkom na ploche 22 m² s rozlíšením 12K sprostredkovala krásy Slovenska v high-tech prevedení. ■

Alena Lombartová, Chief Financial Officer

www.leyardeurope.eu

Vážení členovia SOPK,

po roku opäť vyhlasujeme nový ročník, už jubilejný dvadsiaty, súťaže Veľká cena SOPK za uplatňovanie etických princípov v podnikaní. Pokračujeme v tradícii, ktorú sme začali pred 20 rokmi a stále sme jediná podnikateľská inštitúcia na Slovensku, ktorá takúto súťaž organizuje.

Sme presvedčení, že podnikanie a etika patria k sebe vždy a že naši členovia to majú stále na zreteli. Podnikateľská etika totiž ovplyvňuje efektívnosť podnikania a prispieva aj k pozitívnemu vývoju slovenskej ekonomiky ako celku. A to je moment, ktorý je v súčasnosti dôležitejší ako kedykoľvek doteraz. Veď ešte sme sa úplne nespamätali z dôsledkov pandémie COVID-19 a už sa boríme s neustále rastúcou infláciou, ktorá láme rekordy spolu so stúpajúcimi cenami energií.

Dvadsať rokov súťaže je príležitosťou nielen obzrieť sa za uplynulými ročníkmi, ale hlavne pozerieť dopredu. Predstavenstvo SOPK preto v októbri 2022 schválilo nový štatút súťaže, jej pravidlá a aktualizovalo otázky v prihláške. Zároveň stanovilo termín na podanie prihlášok do 31. januára nasledujúceho roka.

Všetky potrebné informácie nájdete v tomto vydaní komorového mesačníka Obchod Priemysel Hospodárstvo. Máte teda ešte dost času, aby ste sa rozhodli, či sa do súťaže prihlásite. Nebude to samozvára. Je to prirodzený a logický spôsob, ako dať okoliu vedieť, že ste iní, že podnikáte s rozumom, ale i s citom. S citom pre zodpovednosť, slušnosť a morálku.

Budeme radi, keď sa do súťaže prihlásite a dáte nám šancu oceniť vás a prejať vám uznanie za to, čo robíte a že to robíte slušne a korektne.

Peter Mihók
predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory

*Podpora
etických
princípov
v podnikaní
v Slovenskej
republike*

Vyhlasenie súťaže
„VELKÁ CENA SOPK“
pre rok 2022
(20. ročník súťaže)

Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) má eminentný záujem, aby podnikateľská etika uplatňovaná v širokom okruhu podnikateľských subjektov na Slovensku vytvárala podmienky a umožňovala prienik morálky a spoločenskej zodpovednosti do ekonomických, ako aj do užších obchodných vzťahov, a tým ovplyvňovala efektívnosť podnikania a prispievala tak aj k pozitívnemu vývoju slovenskej ekonomiky ako celku.

SOPK od roku 2002 vyhlasuje súťaž – Veľká cena SOPK – zameranú na dodržiavanie etických princíпов v podnikaní s cieľom rozšíriť okruh tých podnikateľov na Slovensku, ktorí budú dôveryhodným subjektom pre svojich obchodných partnerov, svojich spotrebiteľov a zákazníkov, pre svojich zamestnancov, pre príslušné orgány štátnej správy a širokú verejnosť, ale napokon aj vzorom pre svojich konkurentov.

Na základe uznesenia Predstavenstva SOPK číslo 235/10/2022 zo dňa 6. októbra 2022, ktorým bol schválený nový Štatút súťaže „Veľká cena SOPK“ a na ktorom boli vyhlásené Pravidlá súťaže „Veľká cena SOPK“, vzor prihlášky pre rok 2022 za účelom zabezpečenia 20. ročníka súťaže,

Predstavenstvo SOPK
vyhlasuje

súťaž „Veľká cena SOPK“ pre rok 2022.

Prihlášku do súťaže za rok 2022 vrátane odporúčanej dokumentácie na hodnotenie možno poslať Úradu SOPK po zverejnení tejto výzvy od **októbra 2022**, najneskôr však **do konca januára 2023**.

Priložená sprievodná dokumentácia, napr. výročné správy, komentár ku kritériám súťaže a pod., môže prezentovať hodnotenie za predchádzajúci rok, v tomto prípade za rok 2021.

Subjekty budú do súťaže zaraďované na základe úplne a pravdivo vyplnenej prihlášky, ktorú treba poslať alebo doručiť Úradu SOPK, prípadne aj prostredníctvom regionálnych komôr SOPK, na adresu:
Slovenská obchodná a priemyselná komora, Grösslingová 4, 816 03 Bratislava

- Pravidlá súťaže „Veľká cena SOPK“ sú uvedené v **prílohe 1**
- Prihláška vrátane kritérií a podmienok súťaže je v **prílohe 2**
 - Doterajšie výsledky súťaže sú uvedené v **prílohe 3**
 - Štatút súťaže Veľká cena SOPK je uvedený v **prílohe 4**

Podrobnejšie informácie záujemcom poskytnú všetky regionálne komory SOPK alebo
JUDr. Iveta Šteffeková, tel. 02/5443 1159, e-mail: iveta.steffekova@sopk.sk alebo sekretariát predsedu SOPK:
Andrea Kratochvílová, e-mail: andrea.kratochvilova@sopk.sk, tel. 02/5413 1228, 02/5443 3291.

Príloha 1

Pravidlá súťaže „Veľká cena SOPK“

Článok I.

Všeobecné podmienky súťaže

1. Súťaž „Veľká cena SOPK“ za uplatňovanie etických princípov v podnikaní bola zriadená – v súlade so zákonom č. 9/1992 Zb. o obchodných a priemyselných komorách v znení neskorších predpisov – za účelom ocenenia korektného správania a vzťahov podnikateľských subjektov vo väzbe na kvalitu cieľov, činností, výrobkov a služieb, kde nosnou je bonita plnenia záväzkov a propagácia dobrého mena firmy v podnikateľskej a občianskej verejnosti doma i v zahraničí.

2. Pravidlá súťaže „Veľká cena SOPK“, kritériá súťaže a vzor prihlášky do súťaže pre rok 2022 sú vypracované podľa nových Kritérií súťaže o cenu „Veľká cena SOPK“ schválených uznesením Predstavenstva SOPK č. 235/10/2022 zo 6. októbra 2022 s účinnosťou pre 20. ročník súťaže.

3. Do súťaže sa môže písomne prihlásiť každý člen SOPK, ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť v hospodárskych odvetviach alebo službách najmenej päť rokov, je registrovaný na území SR a má zaplatený členský príspevok za daný kalendárny rok. Do súťaže sa môže prihlásiť aj nečlen SOPK, ktorý zároveň s prihláškou predloží aj prihlášku za člena SOPK.

4. Veľkú cenu SOPK udeľuje predseda SOPK na návrh hodnotiacej komisie súťaže.

5. Udeľovanie ceny za príslušný rok sa uskutoční nasledujúci rok v priebehu 2. štvrtroka počas konania Zhromaždenia delegátov SOPK.

6. Na slávnostné vyhlásenie výsledkov a odovzdanie „Veľkej ceny SOPK“ budú pozvané všetky podnikateľské subjekty, ktoré sa prihlásia do súťaže a splnia podmienky a kritériá súťaže a bude im udelené čestné uznanie za uplatňovanie etických princípov v podnikaní.

Článok II.

Vyhlásenie súťaže

1. Súťaž „Veľká cena SOPK“ pre daný rok vyhlasuje Predstavenstvo SOPK na základe poverenia Zhromaždenia delegátov SOPK.

2. Vyhlásenie súťaže, kritériá a prihlášku do súťaže zverejní SOPK v elektronickom mesačníku komory „Obchod Priemysel Hospodárstvo“ a na web stránke SOPK (www.sopk.sk) najneskôr do 15. októbra. Výzvu na podávanie prihlášok do súťaže zverejní komora podľa svojich možností aj v médiách mediálnych partnerov.

3. Subjekty sú do súťaže zaradované na základe úplne a pravdivo vyplnenej prihlášky doplnenej komentárom, prípadne sprievodnou dokumentáciou hodnotiacou výsledky za predchádzajúci rok, ktorú treba poslať na adresu komory (SOPK, Grösslingová, 816 03 Bratislava).

4. Prihlášky možno poslať ihneď po zverejnení výzvy, teda od 15. októbra bežného roka. Uzávierka súťaže je 31. januára nasledujúceho roka. Prihlášky odoslané po tomto termíne nebudú zaradené do súťaže.

Článok III.

Vyhodnotenie a vyhlásenie výsledkov súťaže

1. Výber kandidáta/kandidátov na ocenenie vykoná hodnotiacia komisia zložená zo zástupcov členov SOPK, Ministerstva financií SR, Ministerstva hospodárstva SR, Ministerstva životného prostredia SR, Finančného riaditeľstva SR – sekcie daňovej, Finančného riaditeľstva SR – sekcie colnej, Slovenskej obchodnej inšpekcie.

2. Udeľuje sa jedna, maximálne dve Veľké ceny SOPK pre všetky kategórie prihlásených spoločností podľa návrhu hodnotiacej komisie.

3. Vyhodnotenie a schválenie výsledkov súťaže na základe návrhov hodnotiacej komisie vykoná predseda SOPK, ktorý aj odovzdá ocenenia. V prípade rovnosti počtu bodov hodnotených spoločností na 1. mieste prihliadne na stanovisko hodnotiacej komisie.

4. O vyhodnotení súťaže bude každý účastník informovaný písomne. Zároveň budú štatutárni zástupcovia ocenených organizácií pozvaní na odovzdávanie a prevzatie ocenenia „Veľká cena SOPK“ a čestných uznaní za uplatňovanie etických princípov v podnikaní.

5. Vyhlásenie výsledkov súťaže a publicita zo slávnostného odovzdávania ceny bude oznámená vo vnútrokomorovom časopise „Obchod Priemysel Hospodárstvo“, na internetovej stránke SOPK www.sopk.sk a v ďalších médiách.

6. Náklady spojené s vyhodnotením súťaže a ocenením budú hradené z prostriedkov SOPK.

Článok IV.

Záverečné ustanovenia

1. Člen SOPK môže požiadať o vydanie prihlášky, kritérií a pravidiel súťaže Úrad SOPK, regionálnu komoru SOPK alebo ich môže získať z internetovej stránky SOPK.

2. Vyplnené prihlášky organizácií prihlásených do súťaže nebudú poskytnuté tretím osobám a chránené individuálne údaje v nich uvedené môžu byť zverejnené len so súhlasom prihlásených organizácií.

Bratislava, 15. októbra 2022

**Predstavenstvo
Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory**

Prihláška do súťaže „Veľká cena SOPK“

1. Prihlasovateľ

1.1. Obchodné meno firmy:

1.2. Presná adresa:

1.3. IČO:

1.4. Meno a funkcia štatutárneho zástupcu:

1.4.1. Tel.: Fax: E-mail:

1.5. Registrácia firmy (podľa priloženej fotokópie):

1.6. Dátum založenia firmy:

1.7. Podnikateľská činnosť vykonávaná od roku:

1.8. Zaradenie firmy podľa prevažujúceho charakteru predmetu podnikania:

1. veľké firmy 2. malé a stredné firmy

2. Hodnotenie prihlasovateľa v štruktúre podľa kritérií súťaže

(prihlasovateľ označí krížikom odpoveď a priloží krátky komentár k jednotlivým kritériám)

	Počet bodov		
2.1. Bonita plnenia záväzkov:	25		
		áno	nie
■ plnenie riadne a včas záväzkov k obchodným partnerom		☐	☐
■ plnenie daňových a odvodových povinností		☐	☐
■ platby colných poplatkov		☐	☐
■ primeranosť úverového zaťaženia na majetku podniku		☐	☐
■ nesmie byť vedené konkurzné a exekučné konanie		☐	☐
2.2. Finančná pozícia	15		
		áno	nie
■ kredibilita voči finančným inštitúciám		☐	☐
■ splácanie úverov v stanovených termínoch		☐	☐
■ samofinancovanie		☐	☐
2.3. Stabilný rozvoj z dlhodobého hľadiska	20		
		áno	nie
■ tvorba globálnej konkurenčnej schopnosti		☐	☐
■ vitalita podniku vo svojej materskej základni		☐	☐
■ záruky dosiahnutia úžitkovosti výrobkov, ktoré zákazník potrebuje		☐	☐
■ predpokladaný stupeň dosiahnutia konkurenčných výhod		☐	☐
■ úroveň technológie a podniková kultúra v poskytovaní služieb		☐	☐
■ získanie certifikátu ISO 9000 – prijatý systém kvality		☐	☐

	Počet bodov		
2.4. Sociálne podmienky vrátane vytvorenia nových pracovných miest	10	áno	nie
■ udržanie a perspektívne vytváranie nových pracovných miest vo väzbe na vývoj produktivity práce		☐	☐
■ stupeň komplexnej sociálnej starostlivosti o zamestnancov		☐	☐
2.5. Vynikajúce ekonomické výsledky	15	áno	nie
■ ekonomická stabilita podniku		☐	☐
■ postavenie na trhu		☐	☐
■ tvorba zisku v pomere k majetku (rentabilita)		☐	☐
■ stupeň ekologického zaťaženia okolia vplyvom výroby		☐	☐
■ poznatky spotrebiteľa o podniku v danom segmente trhu		☐	☐
2.6. Úspešné uvedenie inovatívnych výrobkov a služieb na trh	15	áno	nie
■ podpora inovácií a zlepšovania výroby a služieb		☐	☐
■ referencie obchodných partnerov		☐	☐
■ environmentálne hodnotenie výrobku		☐	☐
■ úžitková hodnota výrobku, možnosť jeho servisu		☐	☐
■ informácie, či výrobok bol podnikom vyvinutý alebo bol vyrobený v licencií či kúpené know-how		☐	☐
Počet bodov spolu:	100		

3. Prílohy

- fotokópia registrácie firmy
- sprievodná dokumentácia k hodnoteniu v bode 2. (výročná správa za predchádzajúci rok, prípadne vlastný komentár ku kritériám v bodoch 2.1. až 2.5.)

4. Vyhlásenie prihlasovateľa

„Vyhlasujeme, že v prihláške sme akceptovali a dodržali podmienky a pravidlá súťaže „Veľká cena SOPK“ a umožníme hodnotiacej komisii súťaže v prípade potreby overenie nevyhnutných skutočností uvedených v prihláške priamo u prihlasovateľa.“

Dátum:

.....

Štatutárny zástupca prihlasovateľa
(pečiatka, podpis)

Doterajšie výsledky súťaže „Veľká cena SOPK“

Doteraz sa uskutočnilo 19 ročníkov súťaže pre roky 2001 až 2006 a pre roky 2008 až 2019 a rok 2021. Súťaž pre rok 2007 nebola vyhlásená a pre rok 2020 bola pre opatrenia súvisiace so šírením pandémie COVID-19 zrušená. Celkovo bolo v uvedených 19 ročníkoch hodnotených 291 podnikateľských subjektov, niektoré spoločnosti sa prihlasovali do súťaže aj opakovane.

1. ročník: V roku 2002 (za rok 2001) bolo hodnotených **19 spoločností**, z toho 11 výrobných a 8 poskytujúcich služby. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – **ZIPP, s. r. o., Bratislava** a **EVPU, a. s., Nová Dubnica**.

2. ročník: V roku 2003 (za rok 2002) bolo hodnotených **15 spoločností**, v tom 9 výrobných, 3 obchodné a 3 podnikajúce v službách. Odovzdané boli 3 Veľké ceny SOPK – **Volkswagen Slovakia, a. s., Bratislava, COOP Jednota Slovensko, s. d., Bratislava** a **Hotel Lux B&B, s. r. o., Banská Bystrica**.

3. ročník: V roku 2004 (za rok 2003) bolo hodnotených **13 spoločností**, z toho 6 výrobných a 7 podnikajúcich v službách. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – **CEMMAC, a. s., Horné Srnie** a **FORWARD, s. r. o., Považská Bystrica**.

4. ročník: V roku 2005 (za rok 2004) bolo hodnotených **9 spoločností**, z toho 8 výrobných a 1 podnikajúca v službách. Odovzdaná bola 1 Veľká cena SOPK – **UNICORN – ESK, s. r. o., Tornaľa**.

5. ročník: V roku 2006 (za rok 2005) sa do súťaže zapojilo dovedy najviac – **22 spoločností**, z toho 13 výrobných, 2 obchodné a 7 podnikajúcich v službách. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – **SMZ, a. s., Jelšava** a **UNION poisťovňa, a. s., Bratislava**.

6. ročník: V roku 2007 (za rok 2006) bolo hodnotených **11 spoločností**, z toho 6 výrobných, 1 obchodná a 4 podnikajúce v službách. Predseda SOPK rozhodol neudelit' Veľkú cenu SOPK.

V roku 2008 (za rok 2007) nebola súťaž vyhlásená a hodnotená.

7. ročník: V roku 2009 (za rok 2008) bolo hodnotených **13 spoločností**, z ktorých 12 splnilo podmienky a kritériá súťaže, z toho 8 v kategórii výroba a 4 v kategórii obchod a služby. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **Minerálne vody, a. s., Prešov** a **spotrebnému družstvu COOP Jednota Slovensko, s. d.**

8. ročník: V roku 2010 (za rok 2009) sa prihlásilo do súťaže **8 spoločností**, z ktorých 7 splnilo podmienky a kritériá súťaže. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **Siemens, s. r. o., Bratislava** a spoločnosti **I.TRAN, s. r. o., Turzovka**.

9. ročník: V roku 2011 (za rok 2010) bolo hodnotených **15 spoločností**. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **T-Systems Slovakia, s. r. o., Košice** a spoločnosti **VUJE, a. s., Trnava**.

10. ročník: V roku 2012 (za rok 2011) bolo hodnotených **14 spoločností**. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **Microcomp – Computersystém, s. r. o., Nitra** a spoločnosti **Vetropack Nemšová, s. r. o., Nemšová**.

11. ročník: V roku 2013 (za rok 2012) bolo hodnotených **11 spoločností**. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **Agrofinal, spol. s r. o., Hlohovec** a spoločnosti **KIA Motors Slovakia, s. r. o., Teplička nad Váhom**.

12. ročník: V roku 2014 (za rok 2013) bolo hodnotených **14 spoločností**. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **Železiarne Podbrezová, a. s., Podbrezová** a spoločnosti **Samsung Electronics Slovakia, s. r. o., Galanta** a jedno Čestné uznanie SOPK za trvalé uplatňovanie etických princípov v podnikaní – spoločnosti **I.TRAN, s. r. o., Turzovka**, ktorá sa zapojila do všetkých dovtedajších 12 ročníkov súťaže.

13. ročník: V roku 2015 (za rok 2014) bolo hodnotených **18 spoločností**. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **Slovenská pošta, a. s., Banská Bystrica** a spoločnosti **GeLiMa, a. s., Liptovský Mikuláš**. S prihladením na účasť vo všetkých trinástich ročníkoch súťaže bola spoločnosti **I.TRAN, s. r. o., Turzovka**, udelená osobitná cenu za trvalé uplatňovanie etických princípov v podnikaní za roky 2001 až 2014.

14. ročník: V roku 2016 (za rok 2015) bolo hodnotených **19 spoločností**. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **Slovenský plynárenský priemysel, a. s. Bratislava** a spoločnosti **AGRO CS Slovakia, a. s., Lučenec**.

15. ročník: V roku 2017 (za rok 2016) bolo hodnotených **14 spoločností**. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **AGROKARPATY, s.r.o., Plavnica** a spoločnosti **ZVS Holding, a.s., Dubnica nad Váhom**.

16. ročník: V roku 2018 (za rok 2017) bolo hodnotených **17 spoločností**. Odovzdané boli 2 Veľké ceny SOPK – spoločnosti **Heineken Slovensko, a.s., Hurbanovo** a spoločnosti **STABILITA, d.d.s., a.s., Košice**.

17. ročník: V roku 2019 (za rok 2018) bolo hodnotených **20 spoločností**. Odovzdané boli 2 veľké ceny SOPK – spoločnosti **U. S. Steel Košice, s.r.o, Košice** a spoločnosti **PROMA, s.r.o., Žilina**.

18. ročník: V roku 2020 (za rok 2019) bolo hodnotených **22 spoločností**. Odovzdané boli 2 veľké ceny SOPK – spoločnosti **WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r.o., Poprad** a spoločnosti **TATRACHEMA, výrobné družstvo Trnava**.

V roku 2021 (za rok 2020) bola súťaž zrušená v dôsledku epidemiologických opatrení a obmedzení súvisiacich so šírením pandémie COVID-19.

19. ročník: V roku 2022 (za rok 2021) bolo hodnotených **17 spoločností**. Odovzdané boli 2 veľké ceny SOPK – spoločnosti **KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava** a spoločnosti **RONA, a.s., Lednické Rovne**.

Štatút súťaže „Veľká cena SOPK“

Cena vynikajúci podnikateľský subjekt s názvom „Veľká cena SOPK“ (ďalej Veľká cena SOPK) je vytvorená za účelom ocenenia korektného správania a vzťahov podnikateľského subjektu.

Cenu „Veľká cena SOPK“ udeľuje predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory na návrh Hodnotiacej komisie SOPK.

Článok 1

Ciele súťaže

Udelenie ceny „Veľká cena SOPK“ je morálnym ocenením Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (ďalej „komora“) za dosahovanie vynikajúcich výsledkov v komplexnom hodnotení kvality cieľov, činností, výrobkov a služieb podnikateľského subjektu.

Článok 2

Vyhlasovanie a koordinácia

1. Súťaž o cenu „Veľká cena SOPK“ vyhlasuje Predstavenstvo SOPK do 15. októbra kalendárneho roka.
2. Súťaž o cenu „Veľká cena SOPK“ sa uskutočňuje každý kalendárny rok. Podnikateľské subjekty, ktoré sú členmi komory, sa môžu uchádzať o jej nové získanie najskôr po uplynutí dvoch rokov od jej posledného získania.
3. Koordináciu úloh vyplývajúcich zo súťaže o cenu „Veľká cena SOPK“ vykonáva generálny tajomník komory.
4. Organizačne súťaž o cenu „Veľká cena SOPK“ zabezpečuje vecne príslušný útvar Úradu SOPK.

Článok 3

Katégórie

1. Do súťaže sa môžu prihlásiť členovia SOPK, ktorí vykonávajú podnikateľskú činnosť v hospodárskych odvetviach a službách najmenej päť rokov a sú registrovaní na území Slovenskej republiky.
2. Súťaž je organizovaná pre členov SOPK, pri rešpektovaní veľkosti firmy, druhu podnikania a regionálneho členenia v dvoch kategóriách:
 - a) veľké firmy
 - b) malé a stredné firmy

Článok 4

Organizovanie súťaže

1. Do súťaže sú zaradené tie podnikateľské subjekty, ktoré na základe posúdenia splnili podmienky stanovené v pravidlách súťaže. Pravidlá súťaže budú vyhlásené na každý kalendárny rok osobitne. Hodnotenie súťažiacich vykoná ustanovená

hodnotiaca komisia na základe splnenia stanovených kritérií a dosiahnutých výsledkov.

2. Hodnotiaca komisia navrhne pre príslušný ročník súťaže o cenu „Veľká cena SOPK“ víťazov.

Článok 5

Odovzdanie ceny „Veľká cena SOPK“

1. Odovzdanie ceny „Veľká cena SOPK“ sa realizuje v rámci podpory a ochrany podnikania.
2. Cenu „Veľká cena SOPK“ víťazom jednotlivých kategórií súťažiacich ako uznanie za vynikajúce podnikateľské aktivity odovzdá predseda SOPK.

Článok 6

Hodnotiaca komisia

1. Hodnotiacu komisiu menuje predstavenstvo komory na základe návrhov predsedu SOPK.
2. Funkčné obdobie Hodnotiacej komisie je jeden rok.
3. Hodnotiaca komisia je zložená zo zástupcov členov SOPK a Sekcie bánk a poisťovní SOPK, Ministerstva financií SR, Ministerstva hospodárstva SR, Ministerstva životného prostredia SR, Finančného riaditeľstva SR, Slovenskej obchodnej inšpekcie.
4. Predsedom Hodnotiacej komisie je predseda Dozornej rady SOPK. Rokovanie komisie má dôverný charakter.
5. Hodnotiaca komisia si môže prizvať na svoje rokovania nezávislých expertov z rôznych odvetví hospodárstva a vecne príslušnej sekcie SOPK.
6. Hodnotiaca komisia predloží návrhy víťazov v jednotlivých kategóriách súťaže na schválenie predsedovi SOPK.

Článok 7

Prihlášky do súťaže

1. Organizátor súťaže vyhlási v komorovom mesačníku „Obchod Priemysel Hospodárstvo“, na internetovej stránke komory www.sopk.sk a aspoň v jednom celoštátnom denníku deň, mesiac, rok a adresu, na ktorú záujemca zašle prihlášku do súťaže.
2. Organizátor súťaže poskytne záujemcovi pravidlá súťaže, ktorých obsahom je špecifikácia požiadaviek na účastníkov a pokyny na vypracovanie podkladov.
3. Vyhodnotenie súťaže sa uskutoční najneskôr do 31. marca kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola súťaž vyhlásená.

Článok 8

Náklady

Náklady na realizáciu ceny „Veľká cena SOPK“ sú hradené z prostriedkov SOPK, grantov a príspevkov domácich a zahraničných sponzorov.

Článok 9

Záverčné ustanovenia

1. Podmienky súťaže stanovené pre kalendárny rok sa nemenia.

2. Vyhlasovateľ súťaže je oprávnený na základe pripomienok, skúseností a vlastného poznania upraviť štatút súťaže a kritériá súťaže na ďalší rok súťaže.

3. Udelená cena môže byť odobratá podnikateľskému subjektu, ak na jej získanie boli použité skreslené alebo zamlčané skutočnosti potrebné pre rozhodovanie.

Kritériá súťaže „Veľká cena SOPK“

Body: 100

1. Bonita plnenia záväzkov	25
2. Finančná pozícia	15
3. Stabilný rozvoj z dlhodobého hľadiska	20
4. Sociálne podmienky vrátane vytvorenia nových pracovných miest	10
5. Vynikajúce ekonomické výsledky	15
6. Úspešné uvedenie inovatívnych výrobkov a služieb na trh	15

Rozpracovanie kritérií súťaže „Veľká cena SOPK“

Kritériá:

Body: 100

1. Bonita plnenia záväzkov

25

- plnenie riadne a včas záväzkov k obchodným partnerom
- plnenie daňových a odvodových povinností
- platby colných poplatkov
- primeranosť úverového zaťaženia na majetku podniku
- nesmie byť vedené konkurzné a exekučné konanie

2. Finančná pozícia

15

- kredibilita voči finančným inštitúciám
- splácanie úverov v stanovených termínoch
- samofinancovanie

3. Stabilný rozvoj z dlhodobého hľadiska

20

- tvorba globálnej konkurenčnej schopnosti
- vitalita podniku vo svojej materskej základni
- záruky dosiahnutia úžitkovosti výrobkov, ktoré zákazník potrebuje
- predpokladaný stupeň dosiahnutia konkurenčných výhod
- úroveň technológie a podniková kultúra v poskytovaní služieb
- získanie certifikátu ISO 9000 – prijatý systém kvality

4. Sociálne podmienky vrátane vytvorenia nových pracovných miest

10

- udržanie a perspektívne vytváranie nových pracovných miest vo väzbe na vývoj produktivity práce
- stupeň komplexnej sociálnej starostlivosti o zamestnancov

5. Vynikajúce ekonomické výsledky

15

- ekonomická stabilita podniku
- postavenie na trhu
- tvorba zisku v pomere k majetku (rentabilita)
- stupeň ekologického zaťaženia okolia vplyvom výroby
- poznatky spotrebiteľa o podniku v danom segmente trhu

6. Úspešné uvedenie inovatívnych výrobkov a služieb na trh

15

- podpora inovácií a zlepšovania výroby a služieb
- referencie obchodných partnerov
- environmentálne hodnotenie výrobku
- úžitková hodnota výrobku, možnosť jeho servisu
- informácie, či výrobok bol podnikom vyvinutý alebo bol vyrobený v licencií alebo kúpené know-how